

**Skonsolidowane sprawozdanie finansowe
Grupy Kapitałowej
Comarch
za okres 01.01.2012-30.09.2012**

COMARCH

**Sprawozdanie sporządzone według Międzynarodowych Standardów
Sprawozdawczości Finansowej**

I.	SKONSOLIDOWANY BILANS	- 3 -
II.	SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	- 4 -
III.	SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	- 4 -
IV.	SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	- 5 -
V.	SKONSOLIDOWANY RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	- 6 -
VI.	INFORMACJA DODATKOWA	- 7 -
1.	Informacje o strukturze i działalności Grupy	- 7 -
2.	Opis stosowanych zasad rachunkowości	- 10 -
3.	Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego	- 15 -
3.1.	Sprawozdawczość wg segmentów za 9 miesięcy 2012 roku	- 15 -
3.2.	Rzeczowe aktywa trwałe	- 19 -
3.3.	Wartość firmy	- 20 -
3.4.	Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	- 21 -
3.5.	Inwestycje pozostałe	- 21 -
3.6.	Zapasy	- 22 -
3.7.	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	- 22 -
3.8.	Pochodne instrumenty finansowe	- 22 -
3.9.	Należności handlowe oraz pozostałe należności	- 23 -
3.10.	Kapitał zakładowy	- 23 -
3.11.	Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	- 25 -
3.12.	Kontrakty długoterminowe	- 25 -
3.13.	Kredyty, pożyczki	- 26 -
3.14.	Zobowiązania warunkowe	- 28 -
3.15.	Odroczony podatek dochodowy	- 29 -
3.16.	Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	- 30 -
3.17.	Transakcje z podmiotami powiązanymi	- 30 -
3.18.	Zysk na akcję	- 31 -
4.	Noty dodatkowe	- 33 -
4.1.	Informacje o akcjonariuszach posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Comarch S.A. oraz akcjach posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące	- 33 -
4.2.	Czynniki i zdarzenia o nietypowym charakterze, mające znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe	- 33 -
4.3.	Inne wydarzenia III kwartału 2012 roku	- 34 -
4.4.	Zdarzenia po dacie bilansu	- 34 -
4.5.	Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników na dany rok, w świetle wyników zaprezentowanych w raporcie kwartalnym w stosunku do wyników prognozowanych	- 35 -
4.6.	Informacje o istotnych transakcjach z podmiotami powiązanymi zawartych na warunkach innych niż rynkowe	- 35 -
4.7.	Informacje o udzielonych przez emitenta lub jednostkę od niego zależną poręczeniach za zobowiązania osób trzecich lub udzielonych gwarancjach	- 35 -
4.8.	Inne informacje istotne dla oceny sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian oraz informacje, które są istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań przez emitenta	- 36 -
5.	Opis istotnych dokonań i niepowodzeń oraz czynników i zdarzeń mających znaczący wpływ na osiągnięty wynik finansowy Grupy Comarch w III kwartale 2012 roku oraz czynników, które będą miały wpływ na osiągnięte wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału	- 37 -
5.1.	Przychody ze sprzedaży i wynik finansowy	- 37 -
5.2.	Struktura przychodów	- 39 -
5.3.	Portfel zamówień	- 43 -
5.4.	Kurs akcji Comarch S.A.	- 43 -
5.5.	Zdarzenia III kwartału 2012 roku o dużym znaczeniu dla bieżącej działalności Grupy Comarch	- 44 -
5.6.	Zdarzenia po dacie bilansu o dużym znaczeniu dla bieżącej działalności Grupy Comarch	- 44 -
VII.	SKRÓCONE KWARTALNE SPRAWOZDANIE FINANSOWE COMARCH S.A. ZA III KWARTAŁ 2012 ROKU	- 45 -

I. Skonsolidowany bilans

	Nota	Stan na 30 września 2012 r.	Stan na 31 grudnia 2011 r.
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	3.2	348 386	327 971
Wartość firmy	3.3	44 061	37 155
Pozostałe wartości niematerialne		85 320	80 410
Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe		1 509	61
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych	3.4	315	28
Inwestycje pozostałe	3.5	48	1 106
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	3.15	25 147	27 775
Pozostałe należności		1 640	1 732
		506 426	476 238
Aktywa obrotowe			
Zapasy	3.6	61 279	44 192
Należności handlowe oraz pozostałe należności	3.9	198 726	294 736
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		164	141
Należne przychody z tytułu kontraktów długoterminowych	3.12	30 450	12 284
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	3.7	1 588	1 521
Pozostałe aktywa finansowe wyceniane wg wartości godziwej – instrumenty pochodne	3.8	1 201	-
Udziały i akcje		24	25
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty		132 514	193 337
		425 946	546 236
		932 372	1 022 474
AKTYWA RAZEM			
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej			
Kapitał zakładowy	3.10	8 051	8 051
Pozostałe kapitały		142 250	142 007
Różnice kursowe		3 407	6 595
Zysk (strata) netto za okres bieżący		10 865	36 257
Niepodzielony wynik finansowy		430 632	407 444
		595 205	600 354
Kapitały przypadające udziałom niedającym kontroli		5 479	9 497
		600 684	609 851
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty i pożyczki	3.13	98 797	88 895
Rezerwa z tyt. odroczonego podatku dochodowego	3.15	45 587	48 172
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia		4	2
		144 388	137 069
Zobowiązania krótkoterminowe			
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	3.11	111 956	146 332
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		452	5 350
Zafakturowane przychody dotyczące kontraktów długoterminowych	3.12	5 558	8 363
Kredyty i pożyczki	3.13	14 239	27 435
Zobowiązania finansowe	3.8	-	686
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia	3.16	55 095	87 388
		187 300	275 554
		331 688	412 623
RAZEM kapitał własny i zobowiązania		932 372	1 022 474

II. Skonsolidowany rachunek zysków i strat

Nota	III kwartał 2012	9 miesięcy 2012	III kwartał 2011	9 miesięcy 2011
Przychody ze sprzedaży	166 440	521 321	203 206	502 594
Koszty sprzedanych produktów, usług, towarów i materiałów	(138 011)	(415 271)	(145 702)	(405 603)
Zysk (strata) brutto na sprzedaży	28 429	106 050	57 504	96 991
Pozostałe przychody operacyjne	4 149	11 662	709	10 599
Koszty sprzedaży i marketingu	(16 980)	(56 522)	(12 345)	(55 748)
Koszty ogólnego zarządu	(16 041)	(47 306)	(22 544)	(49 840)
Pozostałe koszty operacyjne	(4 934)	(14 875)	1 471	(2 129)
Zysk (strata) operacyjny	(5 377)	(991)	24 795	(127)
Przychody/Koszty finansowe - netto	2 743	9 246	(2 704)	24
Udział w zyskach/ (stratach) jednostek stowarzyszonych	(2)	(24)	82	47
Zysk (strata) przed opodatkowaniem	(2 636)	8 231	22 173	(56)
Podatek dochodowy	424	492	(5 916)	(5 163)
Zysk (strata) netto za okres	(2 212)	8 723	16 257	(5 219)
w tym:				
Zysk (strata) netto przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej	(1 403)	10 865	16 612	(3 438)
<i>Zysk (strata) netto przypadający udziałom niedającym kontroli</i>	<i>(809)</i>	<i>(2 142)</i>	<i>-355</i>	<i>(1 781)</i>
Zysk (strata) na akcję przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej za okres (wyrażony w zł na jedną akcję)				
– podstawowy	3.18	1,35		(0,43)
– rozwodniony	3.18	1,35		(0,43)

III. Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	III kwartał 2012	9 miesięcy 2012	III kwartał 2011	9 miesięcy 2011
Zysk (strata) netto za okres	(2 212)	8 723	16 257	(5 219)
Pozostałe dochody całkowite				
Różnice kursowe z przeliczenia jednostek podporządkowanych	(1 383)	(3 373)	(3 113)	(3 523)
Razem pozostałe dochody całkowite	(1 383)	(3 373)	(3 113)	(3 523)
Suma dochodów całkowitych za okres	(3 595)	5 350	13 144	(8 742)
przypadających akcjonariuszom jednostki dominującej	(2 657)	7 677	13 476	(7 059)
przypadających udziałom niedającym kontroli	(938)	(2 327)	(332)	(1 683)

IV. Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitale własnym

	Przypadające na akcjonariuszy jednostki dominującej					Kapitały przypadające udziałom niebędącym kontrolą	Kapitał własny razem
	Kapitał zakładowy	Pozostałe kapitały	Różnice kursowe	Zysk netto za okres bieżący	Niepodzielony wynik finansowy		
Stan na 1 stycznia 2011 r.	8 051	140 441	10 058	43 717	372 680	9 242	584 189
Przeniesienie wyniku za rok 2010	-	-	-	(43 717)	43 717	-	-
Cena nabycia akcji Comarch AG od udziałowca mniejszościowego	-	-	-	-	-	(4 876)	(4 876)
Zmiana kapitału w związku z odkupieniem udziałów w Comarch AG i innych spółkach Grupy od udziałowców mniejszościowych	-	-	-	-	(7 758)	7 758	-
Dywidenda za rok 2011 wypłacona poza Grupę Comarch	-	-	-	-	(1 195)	-	(1 195)
Inne zmiany	-	-	-	-	-	19	19
Kapitał z wyceny opcji menedżerskiej	-	1 566	-	-	-	-	1 566
Objęcie akcji w podwyższonym kapitale Comarch Sub	-	-	-	-	-	461	461
<i>Różnice kursowe⁽¹⁾</i>	-	-	(3 463)	-	-	83	(3 380)
<i>Zysk (strata) za okres⁽²⁾</i>	-	-	-	36 257	-	(3 190)	33 067
Całkowite dochody za okres (1+2)	-	-	(3 463)	36 257	-	(3 107)	29 687
Stan na 31 grudnia 2011 r.	8 051	142 007	6 595	36 257	407 444	9 497	609 851
Stan na 1 stycznia 2012 r.	8 051	142 007	6 595	36 257	407 444	9 497	609 851
Przeniesienie wyniku za rok 2011	-	-	-	(36 257)	36 257	-	-
Dywidenda wypłacona	-	-	-	-	(14 760)	-	(14 760)
Zmiany struktury własnościowej w MKS Cracovia SSA i Comarch R&D S.à r.l.	-	-	-	-	1 691	(1 691)	-
Kapitał z wyceny opcji menedżerskiej	-	243	-	-	-	-	243
<i>Różnice kursowe⁽¹⁾</i>	-	-	(3 188)	-	-	(185)	(3 373)
<i>Zysk (strata) za okres⁽²⁾</i>	-	-	-	10 865	-	(2 142)	8 723
Całkowite dochody za okres (1+2)	-	-	(3 188)	10 865	-	(2 327)	5 350
Stan na 30 września 2012 r.	8 051	142 250	3 407	10 865	430 632	5 479	600 684

W okresie trzech kwartałów 2012 r. dokonano wypłat dywidend w łącznej kwocie 14 760 tys. zł, w tym 12 077 tys. zł to dywidenda wypłacona przez jednostkę dominującą dla jej akcjonariuszy a 2 683 tys. zł dywidendy wypłacone przez spółki zależne dla komplementariuszy spoza Grupy.

V. Skonsolidowany rachunek przepływów pieniężnych

	9 miesięcy 2012	9 miesięcy 2011
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk netto	8 723	(5 219)
Korekty razem	30 996	16 630
Udział w (zyskach) stratach netto jednostek podporządkowanych wycenianych metodą praw własności	23	(47)
Amortyzacja	39 934	29 339
(Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	(11 556)	(1 368)
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	(4 453)	442
(Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	468	(9 298)
Zmiana stanu zapasów	(14 158)	(3 855)
Zmiana stanu należności	11 029	63 507
Zmiana stanu zobowiązań i rezerw, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	7 328	(63 456)
Inne korekty	2 381	1 366
Zysk netto pomniejszony o korekty razem	39 719	11 411
Zapłacony podatek dochodowy	(6 318)	(4 845)
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	33 401	6 566
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	(50 942)	(41 878)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	141	7 530
Nabycie wartości niematerialnych	(7 345)	(11 372)
Wpływy ze sprzedaży inwestycji w nieruchomości oraz WNIP	191	-
Wydatki na nabycie aktywów finansowych	(21 159)	(4 876)
Wydatki na inwestycje w nieruchomości	(22)	-
Wpływy ze sprzedaży dostępnych do sprzedaży aktywów finansowych	803	-
Udzielone pożyczki długoterminowe	(762)	(545)
Splacone pożyczki długoterminowe	581	800
Odsetki	2 541	3 438
Inne wpływy z aktywów finansowych	1 370	383
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(74 603)	(46 520)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
Wpłata z tytułu emisji kapitału	-	461
Wpływy z tytułu zaciągniętych kredytów i pożyczek	11 099	13 621
Splata kredytów i pożyczek	(10 793)	(12 925)
Odsetki	(2 876)	(3 460)
Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	(12 077)	(822)
Inne niż wypłaty na rzecz właścicieli wydatki z tytułu podziału zysku	(2 683)	-
Inne wpływy finansowe	-	734
Inne wydatki finansowe	(5)	(73)
Środki pieniężne netto wykorzystane w/pochodzące z działalności finansowej	(17 335)	(2 464)
Zmiana środków pieniężnych netto	(58 537)	(42 418)
Środki pieniężne na początek okresu	192 895	199 828
Dodatnie (ujemne) różnice kursowe w środkach pieniężnych	(1 969)	3 602
Środki pieniężne na koniec okresu	132 389	161 012
- w tym o ograniczonej możliwości dysponowania	3 171	1 064

VI. Informacja dodatkowa

1. Informacje o strukturze i działalności Grupy

Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Comarch („Grupa”), której jednostką dominującą jest Spółka Comarch S.A. z siedzibą w Krakowie przy Al. Jana Pawła II 39 A („Spółka”), jest działalność związana z oprogramowaniem - PKD 62.01.Z. Oznaczenie sądu rejestrowego dla Comarch S.A.: Sąd Rejonowy dla Krakowa – Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego. Numer KRS: 0000057567. Spółka Comarch S.A. posiada dominujący udział w Grupie pod względem osiąganych przychodów, wartości aktywów oraz ilości i wielkości realizowanych kontraktów. Akcje Spółki Comarch S.A. są dopuszczone do obrotu giełdowego na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie. Czas trwania jednostki dominującej nie jest ograniczony.

1.1 Struktura organizacyjna Grupy Comarch

W dniu 30 września 2012 r. w skład Grupy Comarch wchodziły następujące podmioty (w nawiasach udział głosów przypadający na Comarch S.A., chyba że wskazano inaczej):

- Comarch Spółka Akcyjna z siedzibą w Krakowie w Polsce,
- Comarch AG z siedzibą w Dreźnie w Niemczech (100,00%),
  - Comarch R&D S.à r.l. z siedzibą w Montbonnot-Saint-Martin we Francji (70,00% zależna od Comarch AG, 30,00% zależna od Comarch S.A.),
  - Comarch Software und Beratung AG z siedzibą w Monachium w Niemczech (95,00% zależna od Comarch AG*),
    - Comarch Solutions GmbH z siedzibą w Kirchbichl w Austrii (100,00% zależna od Comarch Software und Beratung AG),
    - Comarch Swiss AG z siedzibą w Buchs w Szwajcarii (100,00% zależna od Comarch Software und Beratung AG),
    - SoftM France S.à r.l. z siedzibą w Oberhausbergen we Francji (100,00% zależna od Comarch Software und Beratung AG),
- Comarch S.A.S. z siedzibą w Lezennes we Francji (100,00%),
- Comarch Luxembourg S.à r.l. z siedzibą w Luksemburgu w Luksemburgu (100,00%)
- Comarch, Inc. z siedzibą w Rosemont w Stanach Zjednoczonych Ameryki (100,00%),
  - Comarch Panama, Inc. z siedzibą w Panamie w Panamie (100,00% zależna od Comarch, Inc.),
- Comarch Canada, Corp. z siedzibą w New Brunswick w Kanadzie (100,00%),
- Comarch Middle East FZ-LLC z siedzibą w Dubaju w Zjednoczonych Emiratach Arabskich (100,00%),
- Comarch LLC z siedzibą w Kijowie na Ukrainie (100,00%),
- OOO Comarch z siedzibą w Moskwie w Rosji (100,00%),
- Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd. z siedzibą w Szanghaju w Chinach (100,00%),
- Comarch Vietnam Company Limited (Comarch Co., Ltd.) z siedzibą w Ho Chi Minh City w Wietnamie (100,00%),
- Comarch Oy z siedzibą w Espoo w Finlandii (100,00%),
- Comarch UK Ltd. z siedzibą w Londynie w Wielkiej Brytanii (100,00%),
- UAB Comarch z siedzibą w Wilnie na Litwie (100,00%),
- Comarch s.r.o. z siedzibą w Bratysławie na Słowacji (100,00%),
- SouthForge Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00%),
- CA Consulting S.A. z siedzibą w Warszawie w Polsce (99,90%),
- Opso Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00%)
- Comarch Management Sp. z o.o. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00%),
- Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w Krakowie w Polsce („CCF FIZ”) (Comarch S.A. posiada 100,00% wyemitowanych certyfikatów inwestycyjnych),
  - Comarch Management Sp. z o.o. SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (64,85% głosów przypada na CCF FIZ; 35,15% głosów przypada na Comarch S.A.; z akcji nabytych przez Comarch Management Sp. z o.o. SK-A celem umorzenia spółka nie wykonuje prawa głosu),
  - Bonus Management Sp. z o.o. SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce

- (100,00% głosów przypada na CCF FIZ),
- Bonus Development Sp. z o.o. SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00% głosów przypada na CCF FIZ),
- Bonus Management Sp. z o.o. II Activia SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00% głosów przypada na CCF FIZ),
- Bonus Development Sp. z o.o. II Koncept SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00% głosów przypada na CCF FIZ),
- iMed24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00% głosów przypada na CCF FIZ),
- Comarch Polska S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00% głosów przypada na CCF FIZ),
- iReward24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00% głosów przypada na CCF FIZ),
- Infrastruktura24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00% głosów przypada na CCF FIZ),
- iComarch24 S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00% głosów przypada na CCF FIZ),
- CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A z siedzibą w Krakowie w Polsce (100,00% głosów przypada na CCF FIZ),
  - A-MEA Informatik AG z siedzibą w Arbon Szwajcarii (100,00% głosów przypada na CASA Management and Consulting S.A.),
  - ESAProjekt Sp. z o.o. z siedzibą w Chorzowie w Polsce (100,00% głosów przypada na CASA Management and Consulting S.A.),
- MKS Cracovia SSA z siedzibą w Krakowie w Polsce (59,82%).

(*) w tym 2,68% akcji CSuB AG pożyczonych od podmiotu spoza Grupy Comarch

Na dzień 30 września 2012 r. jednostką stowarzyszoną z jednostką dominującą jest:

- poprzez Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty: SolInteractive S.A. z siedzibą w Krakowie w Polsce (30,72% głosów przypada na CCF FIZ).

Spółki stowarzyszone nie są konsolidowane. Udziały w nich są wyceniane metodą praw własności.

1.2 Struktura działania Grupy Comarch

Struktura działania Grupy Comarch jest następująca:

- jednostka dominująca Comarch S.A. pozyskuje większość kontraktów w dużej mierze realizując je,
- spółki Comarch AG, Comarch S.A.S., Comarch R&D S.à r.l., Comarch Luxembourg S.à r.l., Comarch Inc., Comarch Panama Inc., Comarch Canada, Corp., Comarch Middle East FZ-LLC, Comarch LLC, OOO Comarch, Comarch Co. Ltd (Wietnam), Comarch Oy oraz Comarch UK Ltd. pozyskują kontrakty informatyczne na rynkach zagranicznych i realizują je w całości lub w części,
- spółki SouthForge Sp. z o.o. i Comarch Polska S.A. pozyskują kontrakty informatyczne na rynku krajowym i zagranicznym i realizują je w całości lub w części,
- CA Consulting S.A. prowadzi działalność teleinformatyczną, polegającą na dostarczaniu łącz teleinformatycznych na potrzeby krajowych spółek Grupy, a także na świadczeniu usług informatycznych i consultingowych na rzecz Comarch S.A. oraz klientów spoza Grupy Comarch,
- Spółka Comarch Software und Beratung AG jest znaczącym na rynku niemieckim producentem oprogramowania ERP oraz integratorem systemów informatycznych. Pozostałe spółki Grupy Comarch Software und Beratung, tj. Comarch Solutions GmbH oraz Comarch Swiss AG prowadzą działalność o profilu identycznym z profilem działalności spółki Comarch Software und Beratung AG,
- A-MEA Informatik AG zajmuje się sprzedażą i wdrażaniem rozwiązań ERP (w tym Comarch ERP Enterprise) na rynku szwajcarskim,
- ESAProjekt Sp. z o.o. jest jednym z czołowych polskich producentów i dostawców kompleksowych rozwiązań informatycznych dla sektora zdrowia,
- Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty prowadzi działalność inwestycyjną (poprzez swoje spółki zależne) w zakresie nowych technologii i usług, a także

działalność inwestycyjną na rynku kapitałowym,

- Comarch Management Sp. z o.o., Comarch Management Sp. z o.o. SK-A, CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A, Bonus Management Sp. z o.o. SK-A oraz Bonus Management Sp. z o.o. II Activia SK-A prowadzą działalność inwestycyjną na rynku kapitałowym oraz związaną z informatyką,
- przedmiotem działalności Bonus Development Sp. z o.o. SK-A oraz Bonus Development Sp. z o.o. II Koncept SK-A jest działalność developerska oraz inwestycyjna na rynku nieruchomości,
- iMed24 S.A. wytwarza i sprzedaje oprogramowanie związane z medycyną oraz świadczy usługi medyczne i diagnostyczne,
- iReward24 S.A. prowadzi działalność polegającą na wytwarzaniu i wdrażaniu oprogramowania lojalnościowego dla odbiorców z sektora małych i średnich przedsiębiorstw
- Infrastruktura24 S.A. prowadzi działalność polegającą na oferowaniu usług Data Center oraz outsourcingu usług informatycznych,
- iComarch24 S.A. prowadzi projekty informatyczne z zakresu e-księgowości oraz handlu elektronicznego, świadczy również usługi księgowe dla krajowych podmiotów zależnych z Grupy Comarch,
- MKS Cracovia SSA jest sportową spółką akcyjną,
- Opso Sp. z o.o. prowadzi działalność gastronomiczną dla pracowników Grupy Comarch,
- Spółka UAB Comarch jest w trakcie procesu likwidacyjnego. Spółka SoftM France S.à r.l. jest w trakcie postępowania upadłościowego. Spółki Comarch s.r.o. i Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd. nie prowadzą obecnie działalności operacyjnej.

1.3 Zmiany właścicielskie i zmiany w strukturze organizacyjnej w III kwartale 2012 roku

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy iMed24 S.A. podjęło w dniu 30 lipca 2012 roku uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki z kwoty 1 250 000,00 PLN do kwoty 1 450 000,00 PLN. Podwyższenie kapitału zakładowego spółki zostanie dokonane przez emisję nowych akcji serii D w łącznej liczbie 2 000 o wartości nominalnej 100,00 PLN każda.

W dniu 13 sierpnia 2012 r. walne zgromadzenie akcjonariuszy CSuB podjęło uchwałę o przeniesieniu akcji z dotychczasowych akcjonariuszy mniejszościowych na akcjonariusza większościowego Comarch AG w zamian za wynagrodzenie w wysokości 2,95 euro za akcję.

W dniu 17 sierpnia 2012 r. zostało zarejestrowane połączenie Comarch Schilling GmbH z Comarch SuB AG.

W dniu 19 września 2012 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował zmianę nazwy spółki CA Finance Sp. z o.o. na Opso Sp. z o.o., podwyższenie jej kapitału zakładowego z 5 tys. zł do 205 tys. zł, zmianę udziałowca z iMed24 S.A. na Comarch S.A. oraz poszerzenie zakresu działalności o działalność gastronomiczną.

W dniu 21 sierpnia 2012 r. zostało zarejestrowane podwyższenie kapitału zakładowego w spółce CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A o 85 tys. zł. poprzez emisję 850 akcji o wartości nominalnej 100 zł każda.

1.4 Zmiany właścicielskie i zmiany w strukturze organizacyjnej po dacie bilansu

Dnia 2 października 2012 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie, XI Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego zarejestrował podwyższenie kapitału zakładowego iMed24 S.A. z kwoty 1 250 000,00 PLN do kwoty 1 450 000,00 PLN.

Dnia 5 października 2012 r. (RB-15-2012) Comarch Software und Beratung AG („CSuB”) otrzymała postanowienie sądu rejestrowego w Monachium (Amtsgericht Munchen-Registergericht) z dnia 2 października 2012 roku rejestrujące uchwałę z dnia 13 sierpnia 2012 roku Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy spółki CSuB z siedzibą w Monachium w sprawie przeniesienia akcji CSuB z akcjonariuszy mniejszościowych spółki na akcjonariusza większościowego Comarch AG z siedzibą w Dreźnie. Wynikające z uchwały wynagrodzenie należne akcjonariuszom mniejszościowym zostało wypłacone. W związku z powyższym

Comarch AG, spółka zależna Comarch S.A., jest obecnie posiadaczem 100% akcji i 100% głosów spółki CSuB.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy iMed24 S.A. podjęło w dniu 29 października 2012 r. uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki z kwoty 1 450 000,00 PLN do kwoty 1 600 000,00 PLN przez emisję nowych akcji serii E w łącznej liczbie 1 500 o wartości nominalnej 100,00 PLN każda.

W dniu 8 listopada 2012 r. została zakończona transakcja nabycia przez Comarch SAS udziałów spółki Comarch R&D S.à r.l. od spółki Comarch AG za kwotę 5 250 euro.

2. Opis stosowanych zasad rachunkowości

Niniejsze niezbadane Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe Grupy („Śródroczne Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe”) obejmujące okres 9 miesięcy zakończonych 30 września 2012 roku wraz z danymi porównywalnymi, zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości („MSR”) 34, oraz zgodnie z odpowiednimi standardami rachunkowości mającymi zastosowanie do śródrocznej sprawozdawczości finansowej w kształcie zatwierdzonym przez Unię Europejską, opublikowanymi i obowiązującymi w czasie przygotowywania niniejszego Skróconego Śródrocznego Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego.

Niniejsze Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe obejmujące okres 9 miesięcy zakończonych 30 września 2012 roku nie obejmuje wszystkich informacji oraz ujawnień wymaganych w rocznym sprawozdaniu finansowym i należy je czytać łącznie ze zbadanym Skonsolidowanym Sprawozdaniem Finansowym Grupy Kapitałowej Comarch sporządzonym według Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej („MSSF”), zawierającym noty („Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe sporządzone według MSSF”) za rok zakończony 31 grudnia 2011 roku.

Zasady rachunkowości oraz metody wyliczeń przyjęte do przygotowania Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego obejmującego okres 9 miesięcy zakończonych 30 września 2012 roku są spójne z zasadami opisanymi w zbadanym Skonsolidowanym Sprawozdaniu Finansowym Grupy Comarch sporządzonym według MSSF za rok zakończony 31 grudnia 2011 roku (Nota 2 oraz Nota 3 Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej Comarch sporządzonego według MSSF za rok zakończony 31 grudnia 2011 roku).

Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe obejmujące okres 9 miesięcy zakończonych 30 września 2012 roku składa się ze skonsolidowanego bilansu, skonsolidowanego rachunku zysków i strat, skonsolidowanego zestawienia całkowitych dochodów, zestawienia zmian w skonsolidowanych kapitałach własnych, skonsolidowanego rachunku przepływów pieniężnych oraz wybranych not objaśniających.

W śródrocznym sprawozdaniu finansowym uwzględnia się bądź odracza koszty powstające w roku finansowym nierównomiernie tylko wtedy, gdy powyższe koszty powinny zostać uwzględnione bądź odroczone w czasie na koniec danego roku obrotowego.

Niniejsze Skonsolidowane Sprawozdanie Finansowe obejmujące okres 9 miesięcy zakończonych 30 września 2012 roku zostało przygotowane w tysiącach złotych i zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd w dniu 14 listopada 2012 roku.

Standardy i interpretacje zastosowane po raz pierwszy w roku 2012

Następujące zmiany do istniejących standardów opublikowanych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz zatwierdzone przez UE weszły w życie w roku 2012:

Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji” –przeniesienia aktywów finansowych, zatwierdzone w UE w dniu 22 listopada 2011 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2011 roku lub po tej dacie).

W/w zmiany do standardów nie miały istotnego wpływu na dotychczas stosowaną politykę rachunkowości jednostki.

Standardy i interpretacje, jakie zostały już opublikowane i zatwierdzone przez UE, ale jeszcze nie weszły w życie

Zatwierdzając niniejsze sprawozdanie finansowe Grupa Comarch nie zastosowała następujących standardów, zmian standardów i interpretacji, które zostały opublikowane i zatwierdzone do stosowania w UE, ale które nie weszły jeszcze w życie:

- **Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych”** - prezentacja składników innych całkowitych dochodów (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2012 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze”** – poprawki do rachunkowości świadczeń po okresie zatrudnienia (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie).

Według szacunków jednostki dominującej, ww. standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez jednostkę na dzień bilansowy.

Standardy i Interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone przez UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różni się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień 14 listopada 2012 r. nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania:

- **MSSF 9 „Instrumenty finansowe”**(obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2015 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 12 „Ujawnienia na temat zaangażowania w inne jednostki”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSSF 13 „Wycena wartości godziwej”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSR 27 (znowelizowany w roku 2011) „Jednostkowe sprawozdania finansowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **MSR 28 (znowelizowany w roku 2011) „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych oraz wspólne przedsięwzięcia”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 1 „Zastosowanie MSSF po raz pierwszy”** – Pożyczki rządowe (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSSF 7 „Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji”** – transfery aktywów finansowych (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2013 roku lub po tej dacie),

- **Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe”** (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2015 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 12 „Podatek dochodowy”** - Podatek odroczone: realizacja aktywów (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2012 roku lub po tej dacie),
- **Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja”**-kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych - mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub później,
- **Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (2012)”** - dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF opublikowane w dniu 17 maja 2012 roku (MSSF 1, MSR 1, MSR 16, MSR 32 oraz MSR 34) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub po tej dacie).

Według szacunków jednostki dominującej, w/w standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby zastosowane przez jednostkę na dzień bilansowy.

Jednocześnie nadal poza regulacjami przyjętymi przez UE pozostaje rachunkowość zabezpieczeń portfela aktywów i zobowiązań finansowych, których zasady nie zostały zatwierdzone do stosowania w UE.

Według szacunków jednostki dominującej, zastosowanie rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych według **MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”** nie miałyby istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe, jeżeli zostałyby przyjęte do stosowania na dzień bilansowy.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Comarch za 9 miesięcy 2012 roku obejmuje sprawozdania następujących spółek:

	Charakter powiązań	Metoda konsolidacji	Udział Comarch S.A. w kapitale zakładowym
Comarch S.A.	jednostka dominująca	pełna	
Comarch AG	jednostka zależna	pełna	100,00%
Comarch R&D S.à r.l.	jednostka zależna	pełna	30,00%, 70,00% w posiadaniu Comarch AG
Comarch Software und Beratung AG	jednostka zależna	pełna	95,00% w posiadaniu Comarch AG (*)
Comarch Solutions GmbH	jednostka zależna	pełna	100,00% zależna od Comarch Software und Beratung AG
SoftM France S.à r.l.	jednostka zależna	pełna	100,00% zależna od Comarch Software und Beratung AG
Comarch Swiss AG	jednostka zależna	pełna	100,00% zależna od Comarch Software und Beratung AG
Comarch S.A.S.	jednostka zależna	pełna	100,00%
Comarch Luxembourg S.à r.l.	jednostka zależna	pełna	100,00%

Comarch Inc.	jednostka zależna	pełna	100,00%
Comarch Panama Inc.	jednostka zależna	pełna	100,00% w posiadaniu Comarch Inc.
Comarch Canada, Corp.	jednostka zależna	pełna	100,00%
Comarch Middle East FZ-LLC	jednostka zależna	pełna	100,00%
Comarch LLC	jednostka zależna	pełna	100,00%
OOO Comarch	jednostka zależna	pełna	100,00%
Comarch Software (Shanghai) Co. Ltd.	jednostka zależna	pełna	100,00%
COMARCH CO., LTD (Wietnam)	jednostka zależna	pełna	100,00%
Comarch Oy	jednostka zależna	pełna	100,00%
Comarch UK Ltd.	jednostka zależna	pełna	100,00%
UAB Comarch	jednostka zależna	pełna	100,00%
Comarch s.r.o.	jednostka zależna	pełna	100,00%
SouthForge Sp. z o.o.	jednostka zależna	pełna	100,00%
CA Consulting S.A.	jednostka zależna	pełna	99,90%
Comarch Management Sp. z o.o.	jednostka zależna	pełna	100,00%
Comarch Corporate Finance Fundusz Inwestycyjny Zamknięty	jednostka zależna	pełna	100,00% ogólnej liczby certyfikatów inwestycyjnych
Comarch Management Sp. z o.o. SK-A	jednostka zależna	pełna	49,17% w posiadaniu CCF FIZ, 26,65% w posiadaniu Comarch S.A., 24,18% akcji nabytych w celu umorzenia przez Comarch Management Sp. z o.o. SK-A
Bonus Management Sp. z o.o. SK-A	jednostka zależna	pełna	100,00% w posiadaniu CCF FIZ
Bonus Development Sp. z o.o. SK-A	jednostka zależna	pełna	100,00% w posiadaniu CCF FIZ
Bonus Management Sp. z o.o. II Activia SK-A	jednostka zależna	pełna	100,00% w posiadaniu CCF FIZ
Bonus Development Sp. z o.o. II Koncept SK-A	jednostka zależna	pełna	100,00% w posiadaniu CCF FIZ
iMed24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100,00% w posiadaniu CCF FIZ
Comarch Polska S.A.	jednostka zależna	pełna	100,00% w posiadaniu CCF FIZ
iReward24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100,00% w posiadaniu CCF FIZ
Infrastruktura24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100,00% w posiadaniu CCF FIZ

iComarch24 S.A.	jednostka zależna	pełna	100,00% w posiadaniu CCF FIZ
CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A	jednostka zależna	pełna	100,00% w posiadaniu CCF FIZ
A-MEA Informatik AG	jednostka zależna	pełna	100,00% w posiadaniu CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A
ESAProjekt Sp. z o.o.	jednostka zależna	pełna	100,00% w posiadaniu CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A
Opso Sp. z o.o.	jednostka zależna	pełna	100,00%
MKS Cracovia SSA	jednostka zależna	pełna	59,82%

(*) w tym 2,68% akcji CSuB AG pożyczonych od podmiotu spoza Grupy Comarch

3. Noty do skonsolidowanego sprawozdania finansowego

3.1. Sprawozdawczość wg segmentów za 9 miesięcy 2012 roku

Dla Grupy Kapitałowej Comarch podstawowym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty branżowe a pomocniczym rodzajem segmentów operacyjnych są segmenty geograficzne. Objęte konsolidacją jednostki Grupy Kapitałowej Comarch prowadzą następujące rodzaje działalności:

- sprzedaż systemów informatycznych i usług z nimi związanych oraz sprzedaż sprzętu informatycznego (określaną dalej jako „Segment IT”),
- działalność sportową (określaną dalej jako „Segment Sport”) prowadzoną przez MKS Cracovia SSA,
- działalność związaną z inwestowaniem na rynku kapitałowym i na rynku nieruchomości (określaną dalej jako „Segment Inwestycje”),
- działalność w zakresie usług medycznych oraz produkcji oprogramowania dla medycyny (określaną dalej jako „Segment Medycyna”).

Dominujący udział w przychodach ze sprzedaży, wynikach oraz aktywach posiada Segment IT. Ze względu na specyfikę działalności segment IT prezentowany jest z wydzieleniem rynku DACH (Niemcy, Austria, Szwajcaria), rynku polskiego oraz rynków pozostałych. Segment Inwestycje został wyodrębniony w pierwszym kwartale 2010 roku w związku ze wzrostem zakresu jego działalności. Ze względu na istotną kwotę poniesionych nakładów inwestycyjnych z dniem 30 września 2011 r. wyodrębniono „Segment Medycyna” i zaprezentowano udział tego segmentu w aktywach, zobowiązaniach i wydatkach inwestycyjnych. W nocy o przychodach, kosztach i wyniku finansowym „Segment Medycyna” został wyodrębniony z dniem 31 grudnia 2011 r., gdyż dopiero w czwartym kwartale poniesiono wydatki kosztowe związane z przygotowaniem do uruchomienia centrum medycznego. Począwszy od I kwartału 2012 roku Grupa zaprzestała wyodrębniać Segment Internet ze względu na przyporządkowanie działalności prowadzonej dotychczas w tym segmencie do Segmentu IT oraz Segmentu Medycyna. W celu doprowadzenia do porównywalności zostały odpowiednio zmodyfikowane analogiczne dane za rok 2011 (Segment Internet został połączony z Segmentem IT-rynek polski).

Rozkład przychodów ze sprzedaży osiągniętych przez Grupę Kapitałową Comarch na przestrzeni roku 2011 przedstawiał się następująco: 19% rocznej sprzedaży zostało zrealizowane w pierwszym kwartale, 19% w drugim kwartale, 26% w trzecim kwartale oraz 36% w czwartym kwartale. Taki rozkład przychodów jest typowy dla branży informatycznej.

Na przestrzeni roku 2012 Grupa spodziewa się rozkładu przychodów ze sprzedaży zbliżonego do ubiegłorocznego.

Przychody, koszty i wynik finansowy

9 miesięcy 2011	Segment IT			Segment Inwestycje	Segment Sport	Eliminacje	Razem
	Rynek polski	Rynek DACH	Pozostałe rynki				
Przychody segmentu – sprzedaż klientom zewnętrznym	310 272	134 255	45 579	5 071	18 040	-	513 217
w tym:							
przychody ze sprzedaży:	313 927	133 483	44 387	279	10 518	-	502 594
na rzecz klientów z sektora Telekomunikacja, Media, IT	61 654	33 625	30 592	-	-	-	125 871
na rzecz klientów z sektora Finanse i Bankowość	82 593	4 466	1 732	-	-	-	88 791
na rzecz klientów z sektora Handel i Usługi	33 506	7 090	10 917	-	-	-	51 513
na rzecz klientów z sektora Przemysł i Utilities	43 431	1 681	770	-	-	-	45 882
na rzecz klientów z Sektora Publicznego	48 152	-	316	-	-	-	48 468
na rzecz Małych i Średnich Przedsiębiorstw	43 842	86 343	-	-	-	-	130 185
na rzecz pozostałych klientów	749	278	60	279	10 518	-	11 884
pozostałe przychody operacyjne	1 509	772	791	5	7 522	-	10 599
przychody finansowe	(5 164)	-	401	4 787	-	-	24
Przychody segmentu – sprzedaż pozostałym segmentom	1 673	2 516	12 982	786	6 336	(24 293)	-
Przychody segmentu ogółem*	311 945	136 771	58 561	5 857	24 376	(24 293)	513 217
Koszty segmentu d/t sprzedaży klientom zewnętrznym	277 648	165 952	48 475	2 563	18 682	-	513 320
Koszty segmentu d/t sprzedaży pozostałym segmentom	1 673	2 516	12 982	786	6 336	(24 293)	-
Koszty segmentu ogółem*	279 321	168 468	61 457	3 349	25 018	(24 293)	513 320
Podatek bieżący	(3 636)	(17)	(489)	-	-	-	(4 142)
Aktywa i rezerwa na podatek z tytułu ulgi inwestycyjnej i pozostałych tytułów	(2 880)	2 181	-	-	(322)	-	(1 021)
Udział segmentu w wyniku jednostek wycenianych metodą prawa własności	47	-	-	-	-	-	47
Wynik netto	26 155	(29 533)	(3 385)	2 508	(964)	-	(5 219)
w tym:							
wynik przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	26 154	(28 024)	(3 602)	2 508	(474)	-	(3 438)
wynik przypadający udziałowcom mniejszościowym	1	(1 509)	217	-	(490)	-	(1 781)

*) pozycje obejmują odpowiednio przychody oraz koszty z wszystkich rodzajów, które w sposób bezpośredni można przyporządkować poszczególnym segmentom

9 miesięcy 2012	Segment IT			Segment Inwestycje	Segment Sport	Segment Medycyna	Eliminacje	Razem
	Rynek polski	Rynek DACH	Pozostałe rynki					
Przychody segmentu – sprzedaż klientom zewnętrznym	329 826	142 736	53 071	2 274	10 036	4 286	-	542 229
w tym:								
przychody ze sprzedaży:	313 268	141 759	52 900	125	9 241	4 028	-	521 321
na rzecz klientów z sektora Telekomunikacja, Media, IT	65 494	50 490	18 358	-	-	-	-	134 342
na rzecz klientów z sektora Finanse i Bankowość	78 606	1 941	10 935	-	-	-	-	91 482
na rzecz klientów z sektora Handel i Usługi	29 626	5 650	20 021	-	-	-	-	55 297
na rzecz klientów z sektora Przemysł i Utilities	45 091	2 293	1 863	-	-	-	-	49 247
na rzecz klientów z Sektora Publicznego	48 306	96	371	-	-	-	-	48 773
na rzecz Małych i Średnich Przedsiębiorstw	44 713	81 289	-	-	-	-	-	126 002
na rzecz pozostałych klientów	1 432	-	1 352	125	9 241	4 028	-	16 178
pozostałe przychody operacyjne	9 723	857	29	-	795	258	-	11 662
przychody finansowe	6 835	120	142	2 149	-	-	-	9 246
Przychody segmentu – sprzedaż pozostałym segmentom	2201	6 996	16 099	1 678	6 347	1 900	(35 221)	-
Przychody segmentu ogółem*	332 027	149 732	69 170	3 952	16 383	6 186	(35 221)	542 229
Koszty segmentu d/t sprzedaży klientom zewnętrznym	299 014	155 159	50 693	775	13 728	14 605	-	533 974
Koszty segmentu d/t sprzedaży pozostałym segmentom	2 201	6 996	16 099	1 678	6 347	1 900	(35 221)	-
Koszty segmentu ogółem*	301 215	162 155	66 792	2 453	20 075	16 505	(35 221)	533 974
Podatek bieżący	(1 274)	(220)	(781)	-	-	-	-	(2 275)
Aktywa i rezerwa na podatek z tytułu ulgi inwestycyjnej i pozostałych tytułów	1 746	1 554	(780)	-	210	37	-	2 767
Udział segmentu w wyniku jednostek wycenianych metodą prawa własności	(24)	-	-	-	-	-	-	(24)
Wynik netto	31 260	(11 089)	817	1 499	(3 482)	(10 282)	-	8 723
w tym:								
wynik przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	31 260	(10 346)	817	1 499	(2 083)	(10 282)	-	10 865
wynik przypadający udziałowcom mniejszościowym	-	(743)	-	-	(1 399)	-	-	(2 142)

*) pozycje obejmują odpowiednio przychody oraz koszty z wszystkich rodzajów, które w sposób bezpośredni można przyporządkować poszczególnym segmentom

Udział segmentów branżowych w aktywach i zobowiązaniach oraz wydatkach inwestycyjnych

Aktywa i zobowiązania segmentów oraz wydatki inwestycyjne i amortyzacja na dzień 30 września 2011 roku oraz 30 września 2012 roku przedstawiają się następująco:

30 września 2011 / 9 miesięcy 2011

	Segment IT			Segment Inwestycje	Segment Sport	Segment Medycyna	Ogółem
	Polska	DACH	Pozostałe				
Aktywa	496 337	171 561	43 288	165 574	47 533	17 436	941 729
Zobowiązania	271 449	61 184	5 347	980	14 109	17 436	370 505
Wydatki inwestycyjne	34 817	12 749	1 217	6 236	3 652	-	58 671
Amortyzacja	13 935	11 775	526	644	2 459	-	29 339

30 września 2012 / 9 miesięcy 2012

	Segment IT			Segment Inwestycje	Segment Sport	Segment Medycyna	Ogółem
	Polska	DACH	Pozostałe				
Aktywa	544 890	139 504	47 061	143 708	45 472	11 737	932 372
Zobowiązania	247 563	44 809	5 874	1 505	12 897	19 039	331 687
Wydatki inwestycyjne	31 644	23 046	1 782	21 683	1 329	747	80 231
Amortyzacja	17 779	15 867	682	690	2 009	2 907	39 934

Ze względu na geograficzny podział działalności Grupa Comarch wyróżnia następujące segmenty rynku: Polska, Rejon DACH (Niemcy, Austria, Szwajcaria), Europa – pozostałe kraje, Ameryka, Pozostałe kraje. Segment Sport, Segment Inwestycje i Segment Medycyna prowadzą działalność wyłącznie na terenie Polski. Ze względu na to, że jedynie Segment IT prowadzi działalność poza krajem i jednocześnie ponoszone w Segmencie IT koszty w znacznej mierze są wspólne dla sprzedaży eksportowej oraz krajowej nie jest celowe ustalanie wyniku odrębnie dla działalności eksportowej i krajowej.

Sprzedaż pomiędzy poszczególnymi segmentami odbywa się na zasadach rynkowych.

Podział przychodów ze sprzedaży, aktywów oraz wydatków inwestycyjnych ogółem wg segmentów geograficznych jest zaprezentowany poniżej.

Przychody ze sprzedaży podstawowej- wg lokalizacji działalności

	9 miesięcy 2012		9 miesięcy 2011	
		%		%
Kraj /Polska/	326 662	62,7%	324 724	64,6%
Rejon DACH	141 759	27,2%	133 483	26,5%
Europa - pozostałe	31 384	6,0%	29 013	5,8%
Ameryka	19 208	3,7%	12 390	2,5%
Pozostałe kraje	2 308	0,4%	2 984	0,6%
RAZEM	521 321	100,0%	502 594	100,0%

Suma aktywów - wg lokalizacji działalności

	30 września 2012 r.	%	31 grudnia 2011 r.	%
Kraj /Polska/	746 176	80,0%	780 490	76,2%
Rejon DACH	139 504	15,0%	193 725	19,1%
Europa - pozostałe	28 439	3,1%	29 550	2,8%
Ameryka	16 001	1,7%	14 876	1,5%
Pozostałe kraje	2 252	0,2%	3 833	0,4%
RAZEM	932 372	100,0%	1 022 474	100,0%

Wydatki inwestycyjne - wg lokalizacji działalności

	9 miesięcy 2012	12 miesięcy 2011	9 miesięcy 2011
Kraj /Polska/	56 088	74 544	44 705
Rejon DACH	23 046	18 024	12 749
Europa - pozostałe	657	2 004	634
Ameryka	440	945	581
Pozostałe kraje	-	2	2
RAZEM	80 231	95 519	58 671

3.2. Rzeczowe aktywa trwałe

	30 września 2012 r.	31 grudnia 2011 r.
Grunty, budynki i budowle	230 457	231 133
Środki transportu i urządzenia	59 594	52 411
Środki trwałe w budowie	36 875	39 307
Pozostałe	20 900	4 592
Zaliczki na środki trwałe w budowie	560	528
RAZEM	348 386	327 971

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują głównie nieruchomości i urządzenia posiadane przez Grupę Comarch. Na dzień 30 września 2012 r. własnością Grupy jest sześć budynków biurowych położonych w Krakowie, w tym pięć w Specjalnej Strefie Ekonomicznej o powierzchni całkowitej 36 584 m. kw., dwa budynki biurowe położone w Warszawie o powierzchni całkowitej 2 582 m. kw., budynki biurowe i magazynowe w Łodzi, budynek biurowy i magazynowy w Lille oraz budynek biurowy w trakcie renowacji oraz Data Center w Dreźnie. Grupa jest również w posiadaniu niezabudowanych nieruchomości gruntowych na terenie Specjalnej Strefy Ekonomicznej w Krakowie o powierzchni ok. 3,5 ha. Środki trwałe w budowie na dzień 30 września 2012 roku obejmują głównie nakłady związane z rozpoczętymi inwestycjami budowlanymi oraz nakłady na prace modernizacyjne obiektów użytkowanych przez Grupę.

Spółka zależna iMed24 S.A. rozpoczęła w I kwartale 2012 roku prowadzenie działalności diagnostycznej i medycznej (Centrum Medyczne iMed24) i rozpoczęła użytkowanie sprzętu diagnostycznego i medycznego zakupionego w 2011 roku. Na dzień 30 września 2012 r. wartość księgowa tego sprzętu wynosi 16 686 tys. zł.

Spółka Comarch AG jest w trakcie realizacji inwestycji w Dreźnie, polegającej na renowacji istniejącego budynku i przystosowaniu go do celów biurowych oraz na budowie nowego budynku, w którym powstanie Comarch Data Center. Prace budowlane rozpoczęły się pod koniec pierwszego kwartału 2011 roku, a planowany łączny koszt inwestycji wynosi ok. 10 mln EUR. Planowana data zakończenia to Q1/Q2 2013.

Budynek biurowy nabyty w Lille przez Comarch SAS został dostosowany do funkcji biurowej i stanowi obecnie siedzibę spółki. Budynek magazynowy zostanie docelowo przekształcony w Comarch Data Center o powierzchni ok. 1 700 m. kw. Planowany koszt inwestycji wynosi ok. 5,5 mln EUR. Do końca pierwszego kwartału 2013 r. będą trwały prace przygotowawcze, a rozpoczęcie inwestycji planowane jest w drugim kwartale 2013 r.

3.3. Wartość firmy

Obejmuje wartość firmy ustaloną przy nabywaniu udziałów następujących spółek:

	30 września 2012 r.	31 grudnia 2011 r.
Comarch Kraków	99	99
CDN Comarch	1 227	1 227
Comarch AG	1 900	1 900
Comarch, Inc.	58	58
Comarch Software und Beratung AG	33 871	33 871
A-MEA Informatik AG	3 580	-
ESAProjekt Sp. z o.o.	3 326	-
Razem	44 061	37 155

W związku z nabyciem w roku 2009 przez Comarch AG 80,89% akcji spółki Comarch Software und Beratung AG powstała wartość firmy w wysokości 39 413 tys. zł. Wartość ta została zaktualizowana w wyniku przeprowadzonego na dzień 30 czerwca 2010 r. testu na utratę wartości i na dzień 30 września 2012 roku wynosi 33 871 tys. zł. Powyższa kwota stanowi nadwyżkę kosztów przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy Comarch w zidentyfikowanych aktywach netto (obejmujących możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia) przejętych jednostek tworzących Grupę Comarch Software und Beratung. Koszt przejęcia obejmował premię z tytułu kontroli zapłaconą w związku z przejęciem kontroli nad Grupą Comarch Software und Beratung jak również kwoty związane z korzyściami z tytułu przewidywanych synergii, wzrostu przychodów, przyszłego rozwoju rynku, powiększenia portfela produktów i przyłączenia wysokokwalifikowanych pracowników Grupy Comarch Software und Beratung. Korzyści te nie zostały ujęte odrębnie od wartości firmy, ponieważ nie było możliwe dokonanie wiarygodnej wyceny wynikających z nich przyszłych korzyści ekonomicznych. W ramach opisywanej transakcji Grupa przejęła również klientów i relacje z klientami Grupy Comarch Software und Beratung. Aktywa te nie zostały ujęte odrębnie od wartości firmy, ponieważ nie było możliwe dokonanie wiarygodnej wyceny ich wartości.

Na dzień przejęcia dokonano także oszacowania wartości godziwej aktywów posiadanych przez Grupę Comarch Software und Beratung, w oparciu o model wyceny wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF. W wyniku oszacowania wyodrębniono wartość oprogramowania o wartości godziwej na moment przejęcia 15 017 tys. EURO. Oprogramowanie to jest umarżane przez okres 5 lat a jego wartość bilansowa na 30 września 2012 wynosi 15,4 miliona PLN.

Przeprowadzony na dzień 31 grudnia 2011 r. test na utratę wartości nie wykazał dalszej utraty wartości tego składnika aktywów. Szczegółowa metodologia zastosowana do przeprowadzenia testu została opisana w raporcie rocznym.

W związku z nabyciem w pierwszym kwartale roku 2012 przez CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A 100% akcji spółki A-MEA Informatik AG powstała wartość firmy w wysokości 3 580 tys. zł. Powyższa kwota stanowi nadwyżkę kosztów przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy Comarch w zidentyfikowanych aktywach netto (obejmujących możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia) przejętej spółki A-MEA Informatik AG. Koszt przejęcia obejmował premię z tytułu przejęcia kontroli nad spółką A-MEA Informatik AG, jak również kwoty związane z korzyściami z tytułu przewidywanych synergii, wzrostu przychodów z tytułu sprzedaży produktów Grupy Comarch na rynku szwajcarskim, przyszłego rozwoju rynku IT w Szwajcarii, możliwości wykorzystania doświadczenia i kwalifikacji pracowników A-MEA Informatik AG. Korzyści te nie zostały ujęte odrębnie od wartości firmy, ponieważ nie było możliwe dokonanie wiarygodnej wyceny wynikających z nich przyszłych korzyści ekonomicznych. W ramach opisywanej transakcji Grupa przejęła również klientów i relacje z klientami spółki A-MEA Informatik AG. Aktywo to zostało ujęte odrębnie od wartości firmy jako wartości niematerialne i prawne umarżane przez okres 5 lat, jego wartość godziwa na dzień przejęcia została ustalona na 3 005 tys. zł, a wartość bilansowa na 30 września 2012 wynosi 2 604 tys. zł.

W związku z nabyciem w drugim kwartale roku 2012 przez CASA Management and Consulting Sp. z o.o. SK-A 100% akcji spółki ESAProjekt Sp. z o.o. („ESAProjekt”) powstała wartość firmy w wysokości 3 326 tys. zł. Powyższa kwota stanowi nadwyżkę kosztów

przejęcia nad wartością godziwą udziału Grupy Comarch w zidentyfikowanych aktywach netto (obejmujących możliwe do zidentyfikowania aktywa nabyte oraz zobowiązania i zobowiązania warunkowe przejęte w ramach połączenia) przejętej spółki ESAProjekt. Koszt przejęcia obejmował premię z tytułu przejęcia kontroli nad spółką ESAProjekt, jak również kwoty związane z korzyściami z tytułu przewidywanych synergii, wzrostu przychodów z tytułu sprzedaży produktów Grupy Comarch na rynku informatyki medycznej, możliwości wykorzystania doświadczenia i kwalifikacji pracowników ESAProjekt w projektach prowadzonych przez Grupę Comarch. Korzyści te nie zostały ujęte odrębnie od wartości firmy, ponieważ nie było możliwe dokonanie wiarygodnej wyceny wynikających z nich przyszłych korzyści ekonomicznych. W ramach opisywanej transakcji dokonano także oszacowania wartości godziwej aktywów posiadanych na dzień przejęcia przez ESAProjekt sp. z o.o., w oparciu o model wyceny wartości użytkowej metodą zdyskontowanych przepływów pieniężnych DCF. W wyniku oszacowania wyodrębniono wartość oprogramowania o wartości godziwej na moment przejęcia 10 886 tys. zł. Oprogramowanie to będzie umarzane przez okres 5 lat, a jego wartość bilansowa na 30 września 2012 wynosi 9 708 tys. zł.

	A-MEA Informatik AG	ESAProjekt Sp. z o.o.
A: Składniki aktywów wycenione do wartości godziwej	5 493	10 886
<i>w tym relacje z klientami</i>	3 005	-
<i>w tym wartość wycenionego oprogramowania</i>	2 488	10 886
B: Zobowiązania wycenione do wartości godziwej	525	2 012
<i>w tym rezerwa na podatek odroczony od ujawnionych aktywów</i>	525	2 012
C: Zrealizowana zapłata ceny	8 548	12 200
Różnica (C-A+B) odniesiona jako wartość firmy	3 580	3 326

3.4. Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych

Według stanu na dzień 30 września 2012 r. Grupa posiada inwestycje w jednostkach stowarzyszonych.

Stan na 1 stycznia 2011 r.	172
Udział w wyniku za 2011 rok	(144)
Stan na 31 grudnia 2011 r.	28
Stan na 1 stycznia 2012 r.	28
Udział w wyniku za III kwartały 2012 roku	287
Stan na 30 września 2012 r.	315

Wykazane na dzień 30 września 2012 roku inwestycje w jednostkach stowarzyszonych obejmują udzieloną przez jednostkę dominującą pożyczkę długoterminową dla spółki SolInteractive S.A.

3.5. Inwestycje pozostałe

	30 września 2012 r.	31 grudnia 2011 r.
Długoterminowe dłużne papiery wartościowe	-	-
Pozostałe	48	1 106
Razem	48	1 106

Zmiana w wartości inwestycji wynika głównie z faktu, iż w roku 2012 na posiadane przez Bonus Management Sp. z o.o. SK-A oraz Bonus Development Sp. z o.o. SK-A udziały w spółce komandytowo-akcyjnej, utworzono odpis aktualizacyjny w kwocie 1 mln zł.

3.6. Zapasy

	30 września 2012 r.	31 grudnia 2011 r.
Materiały i surowce	753	423
Produkcja w toku	36 784	33 811
Towary	23 678	9 889
Zaliczki na towary	64	69
RAZEM	61 279	44 192

Koszt zapasów ujęty w pozycji „koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów” wyniósł 263 493 tys. zł (9 miesięcy 2012), 388 781 tys. zł (12 miesięcy 2011), 331 790 tys. zł (9 miesięcy 2011).

W okresie trzech kwartałów 2012 roku Grupa Comarch utworzyła odpisy aktualizujące wartość towarów i materiałów na kwotę 217 tys. zł. Grupa Comarch rozwiązała odpisy na kwotę 2 478 tys. zł utworzone w latach wcześniejszych.

3.7. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

	9 miesięcy 2012	12 miesięcy 2011
Stan na początek roku	1 521	2 491
zwiększenia I półrocze	48	69
zbycie I półrocze	-	-
Stan na 30 czerwca	1 569	2 560
zwiększenia III kwartał	19	-
zbycie III kwartał	-	1 063
Stan na 30 września	1 588	1 497
zwiększenia IV kwartał	-	24
Stan na 31 grudnia	-	1 521

W okresach objętych niniejszym raportem nie dokonywano odpisów z tytułu utraty wartości aktywów dostępnych do sprzedaży.

W dniu 30 września 2012 r. na aktywa finansowe dostępne do sprzedaży składały się posiadane przez spółkę Comarch Management Sp. z o.o. Spółka Komandytowo-Akcyjna jednostki uczestnictwa w funduszu rynku pieniężnego i papierów dłużnych, nabyte jako lokata wolnych środków pieniężnych. Obrót jednostkami uczestnictwa odbywa się poza rynkiem regulowanym. Cena nabycia jednostek uczestnictwa wynosiła 1 403 tys. zł, wycena wg wartości godziwej na 30 września 2012 r. wynosiła 1 588 tys. zł.

Informacja na temat zamiaru zbycia aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży: spółka Comarch Management Sp. z o.o. Spółka Komandytowo-Akcyjna zamierza zbyć posiadane aktywa finansowe dostępne do sprzedaży w ciągu 6 miesięcy dnia bilansowego.

3.8. Pochodne instrumenty finansowe

	30 września 2012 r.		31 grudnia 2011 r.	
	Aktywa	Zobowiązania	Aktywa	Zobowiązania
Terminowe kontrakty walutowe – przeznaczone do obrotu	1 201	-	-	686
	1 201	-	-	686
<i>Część krótkoterminowa</i>	<i>1 201</i>	<i>-</i>	<i>-</i>	<i>686</i>

Grupa posiadała kontrakty terminowe typu forward zawarte w celu ograniczenia wpływu na wynik finansowy zmian w przepływach pieniężnych związanych z uprawdopodobnionymi planowanymi transakcjami, wynikających z ryzyka zmiany kursów walut. Na dzień 30 września 2012 r. ww. instrumenty zostały wycenione w wartości godziwej ustalonej wg ceny rynkowej a zmiany w wycenie zostały odniesione na wynik z operacji finansowych. Łączna wartość netto kontraktów forward otwartych na dzień 30 września 2012 r. wyniosła 3 500 tys. EUR oraz 1 000 tys. USD. Po dacie bilansu Grupa Comarch zawarła kontrakty forward na sprzedaż 1 300 tys. EUR oraz 250 tys. USD oraz na kupno 1 620 tys. EUR.

3.9. Należności handlowe oraz pozostałe należności

	30 września 2012 r.	31 grudnia 2011 r.
Należności handlowe	190 562	287 953
Odpis aktualizujący wartość należności	(22 544)	(22 698)
Należności handlowe netto	168 018	265 255
Należności pozostałe	18 320	19 769
Rozliczenia międzyokresowe czynne	10 609	7 741
Pozostałe rozliczenia	-	168
Pożyczki	1 741	1 737
Należności od podmiotów powiązanych	38	66
RAZEM	198 726	294 736
<i>Część krótkoterminowa</i>	<i>198 726</i>	<i>294 736</i>

Wartość godziwa należności handlowych oraz pozostałych należności jest zbliżona do ich wartości bilansowej przedstawionej powyżej. Nie występuje koncentracja ryzyka kredytowego z tytułu należności handlowych, ponieważ Grupa posiada dużą liczbę klientów. W 2012 roku Grupa ujęła odpis z tytułu utraty wartości należności handlowych w wysokości 9 884 tys. zł. Odpis ten ujęto w pozostałych kosztach operacyjnych w rachunku zysków i strat.

3.10. Kapitał zakładowy

	Ilość akcji (szt.)	Akcje zwykłe i uprzywilejowane	Akcje własne	Razem
Stan na 1 stycznia 2011 r.	8 051 637	8 051 637	-	8 051 637
Stan na 31 grudnia 2011 r.	8 051 637	8 051 637	-	8 051 637
Stan na 30 września 2011 r.	8 051 637	8 051 637	-	8 051 637

Wartość nominalna każdej akcji wynosi 1 zł.

Na kapitał zakładowy Comarch S.A. składa się:

- 1) 864 800 akcji imiennych uprzywilejowanych serii A,
- 2) 75 200 akcji zwykłych na okaziciela serii A,
- 3) 883 600 akcji imiennych uprzywilejowanych serii B,
- 4) 56 400 akcji zwykłych na okaziciela serii B,
- 5) 3 008 000 akcji zwykłych na okaziciela serii C,
- 6) 1 200 000 akcji zwykłych na okaziciela serii D,
- 7) 638 600 akcji zwykłych na okaziciela serii E,
- 8) 125 787 akcji zwykłych na okaziciela serii G,
- 9) 102 708 akcji zwykłych na okaziciela serii G3,
- 10) 563 675 akcji zwykłych na okaziciela serii H,
- 11) 441 826 akcji zwykłych na okaziciela serii I2,
- 12) 91 041 akcji zwykłych na okaziciela serii J2.

Akcje imienne serii A i B są uprzywilejowane co do głosu w ten sposób, że na każdą akcję przypada 5 głosów na Walnym Zgromadzeniu. Zamiana akcji imiennych na akcje na okaziciela jest dopuszczalna. W przypadku zamiany akcji imiennych na akcje na okaziciela tracą one wszelkie uprzywilejowanie. Zbycie akcji imiennej uprzywilejowanej powoduje wygaśnięcie związanego z nią uprawnienia szczególnego co do głosu na Walnym Zgromadzeniu, przy czym nie powoduje wygaśnięcia uprawnienia szczególnego co do głosu na Walnym Zgromadzeniu:

- a) zbycie na rzecz osób będących akcjonariuszami Spółki na dzień 18 marca 1998 roku,
- b) zbycie na rzecz zstępných zbywcy,
- c) przejście własności akcji imiennej w wyniku spadkobrania.

Zbycie akcji imiennych wymaga zgody Zarządu udzielonej w formie pisemnej. Zbycie akcji bez zgody Zarządu jest możliwe na warunkach określonych w Statucie Comarch S.A.

Akcje na okaziciela mają prawo do 1 głosu na WZA. Zamiana akcji na okaziciela na akcje imienne nie jest dopuszczalna.

3.10.1. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Comarch S.A. według stanu na dzień przekazania raportu kwartalnego

- Janusz Filipiak posiada 2 620 010 akcji Comarch S.A. (32,54% w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 6 192 010 głosów na WZA Spółki (41,16%);
- Elżbieta Filipiak posiada 846 000 akcji Comarch S.A. (10,51% w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 4 230 000 głosów na WZA Spółki (28,12%).

3.10.2. Zmiany w stanie kapitału zakładowego w III kwartale 2012

W dniach 10-17 września 2012 roku jedna z osób zarządzających Comarch S.A. zakupiła 100 akcji zwykłych na okaziciela spółki Comarch S.A. po średniej cenie 69,60 zł za 1 akcję oraz sprzedała 100 zwykłych na okaziciela spółki Comarch S.A. po średniej cenie 70,40 zł. Powyższe transakcje kupna i sprzedaży zostały zawarte na rynku regulowanym za pośrednictwem Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. Spółka informowała o szczegółach raportem bieżącym nr 14/2012 dnia 20 września 2012 roku.

3.10.3. Zmiany w stanie kapitału zakładowego po dacie bilansu

W dniach 24-26 października 2012 roku jedna z osób zarządzających Comarch S.A. sprzedała 595 akcji zwykłych na okaziciela spółki Comarch S.A. po średniej cenie 72 zł za 1 akcję. Powyższe transakcje sprzedaży zostały zawarte na rynku regulowanym za pośrednictwem Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. Spółka informowała o szczegółach raportem bieżącym nr 17/2012 dnia 31 października 2012 roku.

3.10.4. Program opcji menedżerskich dla Członków Zarządu oraz Kluczowych Pracowników Spółki na lata 2011-2013

W dniu 28 czerwca 2010 r. Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Comarch S.A. podjęło uchwałę nr 23 w sprawie uchwalenia programu opcji menedżerskich dla Kluczowych Pracowników Spółki na lata 2011-2013. Celem Programu jest stworzenie dodatkowej motywacji dla Pracowników Kluczowych Grupy Kapitałowej poprzez przyznanie uprawnionym premii (zwanej dalej "Opcją") uzależnionej od wzrostu wartości Spółki i wzrostu jej kapitalizacji giełdowej. Program jest realizowany poprzez oferowanie Pracownikom Kluczowym kolejno w 2012 roku, w 2013 roku i w 2014 roku nowoemitowanych akcji Spółki w taki sposób, aby za każdym razem wartość Opcji stanowiła iloczyn różnicy pomiędzy średnim giełdowym kursem zamknięcia akcji Spółki z każdego kolejnego roku realizacji Programu począwszy od 2011 roku, a ceną emisyjną akcji oferowanych Pracownikowi Kluczowemu i ilości akcji oferowanych Pracownikowi Kluczowemu. Podstawą obliczenia wartości Opcji będzie wzrost kapitalizacji Spółki, liczony:

- dla 2011 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki w 2011 roku, a średnią kapitalizacją Spółki w 2010 roku,
  - dla 2012 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki w 2012 roku, a średnią kapitalizacją Spółki w 2011 roku,
  - dla 2013 roku – jako różnica pomiędzy średnią kapitalizacją Spółki w 2013 roku, a średnią kapitalizacją Spółki w 2012 roku,
- gdzie średnia kapitalizacja Spółki w danym roku jest średnią arytmetyczną z dziennych kapitalizacji Spółki w danym roku, przy czym dzienna kapitalizacja Spółki jest iloczynem ilości akcji Spółki oraz giełdowego kursu zamknięcia akcji Spółki w danym dniu.

W czwartym kwartale roku poprzedzającego dany rok realizacji Programu, Rada Nadzorcza ustala w drodze uchwały listę Pracowników Kluczowych oraz współczynniki Opcji indywidualnych. Lista Pracowników Kluczowych oraz współczynników Opcji indywidualnych ustalane będą niezależnie dla każdego kolejnego roku trwania Programu. Łączna wartość współczynników Opcji indywidualnych dla wszystkich Pracowników Kluczowych w danym roku realizacji Programu wynosić będzie 3,6% (trzy i sześć dziesiątych procent) wzrostu kapitalizacji Spółki.

Zgodnie z MSSF2 Spółka jest zobowiązana obliczyć wartość opcji, a następnie ujmować ją jako koszt w rachunku zysków i strat w okresie życia danej opcji, tj. od dnia przyznania do dnia wygaśnięcia. Spółka będzie ujmować w rachunku wyników wartość poszczególnych opcji począwszy od momentu przyznania opcji dla Pracowników Kluczowych za dany rok trwania programu.

Spółka zwraca uwagę, że mimo iż wartość opcji każdorazowo pomniejsza zysk netto Spółki i Grupy, to jednak operacja ta nie wpływa na wartość przepływów pieniężnych w Spółce.

Ponadto ekonomiczny koszt opcji ujmowany jest w rachunku wyników poprzez uwzględnienie w „rozwodnionym zysku netto” nowoemitowanych akcji dla uczestników Programu. Pomimo iż standard MSSF2 został oficjalnie przyjęty przez Unię Europejską do stosowania przez spółki giełdowe do sporządzania sprawozdań skonsolidowanych, to jednak przez wielu ekspertów jest on wskazywany jako kontrowersyjny, gdyż w ich ocenie ujęcie kosztu opcji w rachunku wyników prowadzi do podwójnego liczenia wpływu programu opcyjnego (raz przez wynik i drugi raz poprzez rozwodnienie).

Różnica pomiędzy średnią kapitalizacją w 2011 r. i średnią kapitalizacją w 2010 r. była ujemna, co oznacza, iż nie został spełniony podstawowy warunek Programu. W efekcie w 2012 r. nie zostaną wyemitowane akcje dla Członków Zarządu i Pracowników Kluczowych.

Ustalona obecnie wartość opcji wynosi 323 tys. zł i zostanie ona rozpoznana jako koszt w rachunku wyników w roku 2012, z czego na trzy kwartały 2012 r. przypada kwota 243 tys. zł.

3.11. Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania

	30 września 2012 r.	31 grudnia 2011 r.
Zobowiązania handlowe	64 616	92 569
Zaliczki otrzymane na poczet usług	3 391	926
Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	740	555
Zobowiązania z tytułu ubezpieczeń społecznych i innych obciążeń podatkowych	21 433	37 755
Zobowiązania inwestycyjne	1 375	2 762
Przychody przyszłych okresów	14 912	5 185
Pozostałe zobowiązania	3 659	5 336
Fundusze specjalne (ZFŚS i Zakładowy Fundusz Mieszkaniowy)	1 830	1 244
Razem	111 956	146 332

Wartość godziwa zobowiązań handlowych oraz pozostałych zobowiązań jest zbliżona do ich wartości bilansowej przedstawionej powyżej.

3.12. Kontrakty długoterminowe

	9 miesięcy 2012	9 miesięcy 2011
Przychody z tytułu kontraktów długoterminowych ujęte w okresie sprawozdawczym	98 393	70 619
a) przychody z zakończonych kontraktów ujęte w okresie sprawozdawczym	24 211	16 938
b) przychody z nie zakończonych kontraktów ujęte w okresie sprawozdawczym	53 211	34 608
c) przychody z nie zakończonych kontraktów ujęte w okresie sprawozdawczym- efekt rozliczenia zgodnie z MSR 11	20 971	19 073

Z uwagi, iż Spółka stosuje zasadę ustalania stopnia zaawansowania prac proporcjonalnie do udziału poniesionych kosztów w całości kosztów kontraktu, suma poniesionych kosztów oraz ujętych wyników odpowiada przychodom. Dokonano na koniec okresu sprawozdawczego wyceny kontraktów długoterminowych zgodnie ze stopniem zaawansowania prac.

3.13. Kredyty, pożyczki

	30 września 2012 r.	31 grudnia 2011 r.
Długoterminowe		
Kredyty bankowe	98 797	88 895
Pożyczki	-	-
	98 797	88 895
Krótkoterminowe		
Kredyt w rachunku bieżącym	350	1 054
Pożyczki	25	25
Kredyty bankowe	13 864	26 356
	14 239	27 435
Kredyty, pożyczki ogółem	113 036	116 330

Kredyty inwestycyjne

W Grupie Comarch podmiot dominujący Comarch S.A. korzysta z następujących kredytów inwestycyjnych:

- kredyt inwestycyjny w BNP Paribas Bank Polska S.A. (dawniej Fortis Bank Polska S.A.) z siedzibą w Warszawie w wysokości 20 000 tys. zł zaciągnięty w 2004 roku na sfinansowanie I etapu budowy budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Okres kredytowania wynosi 10 lat, tj. do 2015 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. W dniu 5 stycznia 2009 roku spółka dokonała przewalutowania pozostałej do spłaty kwoty kredytu na walutę euro. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka na wybudowanej nieruchomości, cesja polisy ubezpieczeniowej budynku oraz weksel in blanco. Na dzień 30 września 2012 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 1 375 tys. EUR, tj. 5 656 tys. zł.
- kredyt inwestycyjny w Kredyt Bank S.A. z siedzibą w Warszawie zaciągnięty w 2006 roku na finansowanie II etapu budowy nowych budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosiła 80% wartości inwestycji, maksymalnie 26 824 tys. zł. Okres kredytowania wynosi 16 lat, tj. do 2022 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka na wybudowanej nieruchomości oraz cesja polisy ubezpieczeniowej budynku. Na dzień 30 września 2012 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 17 932 tys. zł.
- kredyt inwestycyjny w BNP Paribas Bank Polska S.A. (dawniej Fortis Bank Polska S.A.) z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie III etapu budowy budynków produkcyjno - biurowych w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosiła 44 000 tys. zł. Okres kredytowania wynosi 16 lat, tj. do 2024 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Wykorzystanie kredytu nastąpiło do dnia 30 września 2008 r. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka na wybudowanej nieruchomości, cesja polisy ubezpieczeniowej budynku oraz weksel in blanco. W dniu 5 października 2011 roku spółka dokonała przewalutowania pozostałej do spłaty kwoty kredytu na walutę euro. Na dzień 30 września 2012 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 7 435 tys. EUR, tj. 30 587 tys. zł.
- kredyt inwestycyjny w Banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie zakupu nieruchomości gruntowej w Specjalnej Strefie Ekonomicznej w Krakowie, zaciągnięty w 2007 roku. Wysokość kredytu wynosi 15 100 tys. zł. Oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteka na nieruchomości będącej przedmiotem kredytowania oraz weksel in blanco. Pierwotnie okres kredytowania wynosił 5 lat, tj. do 2012 roku, w dniu 29 maja 2012 r. został zawarty aneks przedłużający okres kredytowania do 2015 r. Na dzień 30 września 2012 r. wartość kredytu przypadającego do spłaty wynosiła 15 100 tys. zł.
- kredyt inwestycyjny w Banku DnB NORD Polska S.A. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie IV etapu budowy budynków produkcyjno-biurowych w Specjalnej Strefie

Ekonomicznej w Krakowie. Wysokość kredytu wynosi 22 000 tys. zł, maksymalnie 80% wartości inwestycji. Okres kredytowania wynosi 11 lat, tj. do 2021 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu są hipoteki zwykła w kwocie 5 029 tys. EUR oraz kaucyjna do kwoty 2 514 tys. EUR ustanowione na nieruchomości objętej procesem inwestycyjnym i będącej przedmiotem kredytowania, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej budynku oraz cesja praw z gwarancji dobrego wykonania kontraktu wystawionej na rzecz Comarch S.A. Dnia 30 grudnia 2011 r. Spółka dokonała przewalutowania pozostałej do spłaty kwoty kredytu na walutę euro. Na dzień 30 września 2012 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 4 685 tys. EUR, tj. 19 272 tys. zł.

- f) kredyt inwestycyjny w BNP Paribas Bank Polska S.A. (dawniej Fortis Bank Polska S.A.) z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie zakupu sprzętu oraz oprogramowania dla realizacji projektu outsourcingu usług data center dla jednego z klientów. Kredyt został udzielony w wysokości 2 400 tys. EUR, z okresem kredytowania do 2016 roku. Uruchomienie środków nastąpiło w dniu 7 sierpnia 2012 r. Oprocentowanie oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu są przelew wierzytelności z kontraktu oraz zastaw rejestrowy na środkach trwałych będących przedmiotem finansowania. Na dzień 30 września 2012 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 2 345 tys. EUR, tj. 9 649 tys. zł.

Spółka iMed24 S.A. zaciągnęła w trzecim kwartale 2011 roku kredyt inwestycyjny w Banku Pekao S.A. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie zakupu sprzętu medycznego i wyposażenia gabinetów medycznych w związku z realizacją projektu NZOZ Centrum Medyczne iMed24 w Krakowie. Wysokość dostępnego kredytu wynosiła 15 889 tys. zł, kredyt został wykorzystany w całości do 31 grudnia 2011. Okres kredytowania wynosi 7 lat, tj. do 2018 roku, oprocentowanie kredytu oparte jest na stopie zmiennej. Zabezpieczeniem kredytu są zastaw rejestrowy na środkach trwałych będących przedmiotem finansowania, cesja praw z polisy ubezpieczeniowej środków trwałych oraz poręczenie podmiotu dominującego tj. Comarch S.A. Na dzień 30 września 2012 r. wartość kapitału pozostającego do spłaty wynosiła 14 375 tys. zł.

Wartość zobowiązań z tytułu kredytów została ujęta w wysokości zamortyzowanego kosztu ustalonego przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej. Wartość godziwa zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek nie jest istotnie różna od wartości bilansowej. W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły przypadki nieterminowej spłaty kapitału lub wypłaty odsetek od zaciągniętych kredytów i pożyczek, ani nie zostały naruszone inne warunki umów kredytów i pożyczek, uprawniające kredytodawcę do żądania wcześniejszej spłaty kredytu lub pożyczki.

Obciążenie kredytów Grupy ryzykiem stopy procentowej dotyczy kredytów oprocentowanych w oparciu o zmienną stopę procentową. Grupa prowadzi optymalizację kosztów odsetkowych poprzez stały monitoring struktury stóp procentowych i odpowiednie dopasowanie bazowej stopy procentowej kredytu.

Obciążenie kredytów Grupy ryzykiem stopy procentowej

Stan na 30 września 2012 r.	do 6 miesięcy	6-12 miesięcy	1-5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Kredyty i pożyczki	7 357	6 793	61 002	37 795	112 947
odsetki	89	-	-	-	89
	7 446	6 793	61 002	37 795	113 036

Struktura zapadalności kredytów, pożyczek i zobowiązań finansowych długoterminowych

	30 września 2012 r.	31 grudnia 2011 r.
Od 1 do 2 lat	13 586	11 388
Od 2 do 5 lat	47 416	30 874
Powyżej 5 lat	37 795	46 633
	98 797	88 895

Struktura walutowa wartości bilansowej kredytów, pożyczek i zobowiązań finansowych

	30 września 2012 r.	31 grudnia 2011 r.
w walucie polskiej	47 872	50 661
w EUR (równowartość w zł)	65 164	65 669
	113 036	116 330

Efektywne stopy procentowe na dzień bilansowy:

	30 września 2012 r.	31 grudnia 2011 r.
Kredyty bankowe	3,45%	4,25%
Pożyczki	0,00%	0,00%

Linie kredytowe w rachunku bieżącym (o zmiennym oprocentowaniu):

	30 września 2012 r.	31 grudnia 2011 r.
Linie kredytowe w rachunku bieżącym przyznane, wygasające w ciągu jednego roku, w tym:		
– wykorzystane na dzień bilansowy	15 000	16 325
– dostępne na dzień bilansowy	0	1 054
	15 000	15 271

3.14. Zobowiązania warunkowe

Na dzień 30 września 2012 r. wartość gwarancji i akredytyw wystawionych przez banki na zlecenie Comarch S.A. w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach wynosiła 59 954 tys. zł, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2011 roku ich wartość wynosiła 35 123 tys. zł.

Ponadto według stanu na dzień 30 września 2012 r. wartość gwarancji wystawionych przez banki na zlecenie CA Consulting S.A. w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach wynosiła 1 295 tys. zł, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2011 roku ich wartość wynosiła 1 350 tys. zł.

Wg stanu na dzień 30 września 2012 r. wartość gwarancji wystawionych przez banki na zlecenie Grupy Comarch Software und Beratung wynosiła 252 tys. EURO (tj. 1 038 tys. zł), na dzień 31 grudnia 2011 roku ich wartość wynosiła 306 tys. EURO (tj. 1 353 tys. zł).

Comarch S.A. udzielił oświadczeń o możliwości udzielenia wsparcia finansowego („*letter of comfort*”) dla spółek zależnych Comarch Software und Beratung AG (oświadczenie ważne do 31 marca 2013 roku) oraz MKS Cracovia SSA (oświadczenie ważne do 30 czerwca 2013 roku).

W wyniku zawarcia w dniu 15 grudnia 2011 r. porozumienia w sprawie objęcia akcji nowej emisji oraz realizacji uprawnień z warrantów subskrypcyjnych pomiędzy Comarch S.A. a MKS Cracovia SSA, Comarch S.A. zobowiązuje się do objęcia akcji wyemitowanych w ramach warunkowego podwyższenia kapitału zakładowego MKS Cracovia SSA w zamian za wkład pieniężny, który stanowić będzie wpłata gotówkowa w wysokości 29 999 817 złotych uiszczona zgodnie z następującym harmonogramem:

- kwota 15 912 495 zł tytułem objęcia ww. akcji do dnia 31.03.2012 roku,

- kwota 4 695 774 zł - do dnia 31.03.2013 roku,
- kwota 9 391 548 zł - do dnia 31.12.2013 roku.

W związku z realizacją warunków przewidzianych porozumieniem, w dniu 24 lutego 2012 r. została podpisana umowa objęcia akcji serii E w kapitale zakładowym spółki MKS Cracovia SSA, w zamian za wkład pieniężny w kwocie 15 912 495 zł.

Przyznane linie kredytowe na finansowanie działalności bieżącej (gwarancje, akredytywy, kredyt w rachunku bieżącym)

	30 września 2012 r.	31 grudnia 2011 r.
Linie kredytowe*	96 585	88 789
	96 585	88 789

(*) zawierają linie kredytowe w rachunku bieżącym opisane w pkt. 3.13

Grupa Comarch jest stroną pozywaną w postępowaniach sądowych oraz pozostaje w sprawach spornych, nieobjętych postępowaniami sądowymi, w których potencjalna, łączna kwota roszczenia stron trzecich wynosi 20 818 tys. zł, z czego część jest objęta rezerwami ujętymi w bilansie na 30 września 2012 r. (424 tys. zł), w tym kwota utworzonych w roku 2012 rezerw na roszczenia objęte postępowaniami sądowymi wynosi 313 tys. zł. Według Zarządów spółek Grupy Comarch, w oparciu o opinie radców prawnych, nie istnieją okoliczności wskazujące na konieczność utworzenia rezerw na pozostałe roszczenia objęte aktualnie postępowaniami sądowymi.

W związku z prowadzonymi postępowaniami sądowymi w 2012 roku Grupa Comarch utworzyła odpisów aktualizujących wartość należności w wysokości 79 tys. zł.

Grupa Comarch na dzień 30 września 2012 r. posiadała umowne zobowiązania do opłat z tytułu leasingu operacyjnego środków transportu i sprzętu komputerowego w kwocie 1 662 tys. zł.

3.15. Odroczony podatek dochodowy

	30 września 2012 r.	31 grudnia 2011 r.
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		
- różnice przejściowe	5 448	5 699
- aktywo z tytułu straty podatkowej	10 772	12 172
- aktywo z tytułu działalności w SSE	8 927	9 904
Razem	25 147	27 775
- odniesione na wynik	25 147	27 775

W okresie III kw. 2012 r. dokonano częściowego rozwiązania utworzonego na dzień 31 grudnia 2011 r. aktywa z tytułu działalności strefowej w kwocie 977 tys. zł, w proporcji do osiągniętego w tym okresie dochodu strefowego.

W roku 2012 Grupa dokonała częściowego rozliczenia aktywa utworzonego na 31 grudnia 2011 roku z tytułu podatku odroczonego dotyczącego różnic przejściowych w kwocie 3 177 tys. zł oraz dokonano utworzenia aktywa z tytułu różnic przejściowych w kwocie 2 926 tys. zł a także rozwiązania aktywa z tytułu straty podatkowej w kwocie 1 400 tys. zł. Łączny wpływ wszystkich powyżej opisanych operacji na wynik netto roku 2012 wyniósł -2 628 tys. zł.

Zgodnie z obowiązującymi w Niemczech uregulowaniami w zakresie przepisów podatkowych nie istnieje czasowe ograniczenie możliwości rozliczenia straty podatkowej.

W spółce CSuB AG poniesiona w latach poprzednich strata podatkowa wynosi ok. 11,5 mln EUR a zatem odpowiadające jej aktywo to 3,7 mln EUR.

W sprawozdaniu finansowym CSuB na 30 września 2012 r. zostało ujęte z powyższego tytułu aktywo w wysokości ok. 1,5 mln EUR, gdyż zostało ono ustalone dla okresu, w odniesieniu do którego można dokonać wiarygodnych szacunków w zakresie możliwości osiągnięcia dochodu podatkowego.

	30 września 2012 r.	31 grudnia 2011 r.
Rezerwa na podatek odroczony		
- różnice przejściowe	2 455	4 147
- rezerwa z tytułu wyceny wartości godziwej aktywów rozpoznanych w wyniku przejścia Comarch SuB, ESAProjekt Sp. z o.o. i A-MEA Informatik AG oraz wyceny nieruchomości MKS Cracovia SSA	13 468	13 413
- rezerwa z tytułu wyceny certyfikatów CCF FIZ	29 664	30 612
Razem	45 587	48 172
- odniesione na kapitał	5 430	5 430
- odniesione na wynik finansowy	32 118	34 759
- rezerwa z tytułu nabycia Comarch SuB	5 739	7 983
- rezerwa z tytułu nabycia ESAProjekt Sp. z o.o. i A-MEA Informatik AG	2 300	-

W związku z wyceną wartości aktywów netto CCF FIZ dokonano w roku 2012 częściowego rozwiązania utworzonej w latach poprzednich rezerwy w kwocie 948 tys. zł. Równocześnie dokonano utworzenia rezerwy na podatek odroczony z tytułu różnic przejściowych w kwocie 1 925 tys. zł i rozwiązania z tego samego tytułu w kwocie 3 617 tys. zł. W roku 2012 dokonano też zmniejszenia rezerwy utworzonej w związku z nabyciem Grupy Comarch SuB w kwocie 2 245 tys. zł oraz utworzenia i rozwiązania rezerw z tytułu nabycia spółek A-MEA Informatik AG i ESAProjekt Sp. z o.o. w kwocie 2 300 tys. zł. Łączny wpływ powyższych operacji na wynik netto za 2012 rok wyniósł +2 585 tys. zł. Ogółem zmiany w podatku odroczonym spowodowały spadek wyniku o 43 tys. zł.

3.16. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i obciążenia

Krótkoterminowe	Koszty dotyczące okresu bieżącego, które zostaną poniesione w przyszłości	Rezerwy na koszty kontraktów	Rezerwy na kary umowne i inne roszczenia	Rezerwy na urlopy	Rezerwy na nagrody pieniężne	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2012	3 709	10 937	9 370	12 951	50 421	87 388
Zmiana:	(552)	935	(6 536)	852	(26 992)	(32 293)
- utworzenie rezerw	6 744	8 698	2 152	8 138	28 971	54 703
- wykorzystanie i rozwiązanie	(7 296)	(7 763)	(8 688)	(7 286)	(55 963)	(86 996)
Stan na 30 września 2012	3 157	11 872	2 834	13 803	23 429	55 095

Wszystkie rezerwy zostały obliczone w oparciu o wiarygodny szacunek dokonany na dzień bilansowy.

3.17. Transakcje z podmiotami powiązanymi

3.17.1. Przychody ze sprzedaży towarów i usług

	9 miesięcy 2012	9 miesięcy 2011
Przychody ze sprzedaży towarów:		
SolInteractive S.A.	-	-
	-	-
Przychody ze sprzedaży usług:		
SolInteractive S.A.	149	47
	149	47
	149	47

Cenę usług ustala się w zależności od rodzaju transakcji według jednej z trzech metod:

- 1) porównywalnej ceny rynkowej,
- 2) metody koszt plus (marża przy towarach 2-3%, przy usługach 5%),
- 3) marży od sprzedaży usług (marża w wysokości 10-40%)

3.17.2. Zakupy towarów i usług

	9 miesięcy 2012	9 miesięcy 2011
Zakupy towarów:		
SolInteractive S.A.	57	24
	57	24
Zakupy usług:		
SolInteractive S.A.		
<i>ujęte w kosztach wytworzenia</i>	377	231
<i>ujęte w pozostałych kosztach</i>	2 041	2 203
	2 418	2 434
	2 475	2 458

3.17.3. Salda rozrachunków na dzień bilansowy powstałe w wyniku sprzedaży/zakupu towarów/usług

	9 miesięcy 2012	9 miesięcy 2011
Należności od podmiotów powiązanych:		
SolInteractive S.A.	38	31
	38	31
Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych:		
SolInteractive S.A.	740	630
	740	630

3.17.4. Transakcje z podmiotami stowarzyszonymi i z podmiotami powiązanymi osobowo

	w tys. PLN
Zakupy od podmiotów powiązanych osobowo	1 004
Sprzedaż do podmiotów powiązanych osobowo	228
Pożyczki i odsetki od pożyczek spłacone przez podmioty powiązane osobowo	450
Pożyczki i odsetki od pożyczek udzielonym podmiotom powiązanym osobowo	300
Zakupy od podmiotów stowarzyszonych	2 475
Sprzedaż do podmiotów stowarzyszonych	149
Pożyczki i odsetki od pożyczek spłacone przez podmioty stowarzyszone	8
Pożyczki i odsetki od pożyczek udzielonym podmiotom stowarzyszonym	315

3.18. Zysk na akcję

	9 miesięcy 2012	9 miesięcy 2011
Zysk netto za okres przypadający na akcjonariuszy Spółki	10 865	(3 438)
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w sztukach)	8 051	8 051
Podstawowy zysk (strata) na akcję zwykłą (w zł)	1,35	(0,43)
Rozwodniona liczba akcji zwykłych (w sztukach)	8 051	8 051
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję (w zł)	1,35	(0,43)

Podstawowy zysk netto na 1 akcję w kolumnie "9 miesięcy 2012" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 30 września 2012 roku oraz średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 30 września 2012 roku, gdzie wagą jest ilość dni. Podstawowy zysk netto na 1 akcję w kolumnie "9 miesięcy 2011" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 30 września 2011 roku oraz średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 30 września 2011 roku, gdzie wagą jest ilość dni.

Rozwodniony zysk netto na 1 akcję w kolumnie "9 miesięcy 2012" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 30 września 2012 roku oraz sumy średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 30 września 2012 roku, gdzie wagą jest ilość dni oraz obliczonej zgodnie z MSR 33 rozwodnionej ilości potencjalnych akcji wynikających z wykonania opcji menedżerskiej, przyznanych za rok 2011. Rozwodniony zysk netto na 1 akcję w kolumnie "9 miesięcy 2011" został obliczony jako iloraz skonsolidowanego zysku netto przypadającego na akcjonariuszy Comarch S.A. osiągniętego w okresie od 1 stycznia do 30 września 2011 roku oraz sumy średniej ważonej ilości akcji w okresie od 1 stycznia do 30 września 2011 roku, gdzie wagą jest ilość dni oraz obliczonej zgodnie z MSR 33 rozwodnionej ilości potencjalnych akcji wynikających z wykonania opcji menedżerskiej, przyznanych za rok 2011.

4. Noty dodatkowe

4.1. Informacje o akcjonariuszach posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Comarch S.A. oraz akcjach posiadanych przez osoby zarządzające i nadzorujące

4.1.1. Akcjonariusze posiadający bezpośrednio lub pośrednio poprzez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Comarch S.A., wg stanu na dzień 14 listopada 2012 r.

- Janusz Filipiak posiada 2 620 010 akcji Comarch S.A. (32,54% w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 6 192 010 głosów na WZA Spółki (41,16%);
- Elżbieta Filipiak posiada 846 000 akcji Comarch S.A. (10,51% w kapitale zakładowym Spółki), które uprawniały do 4 230 000 głosów na WZA Spółki (28,12%).

4.1.2. Zmiany w strukturze własności znacznych pakietów akcji emitenta w okresie od przekazania poprzedniego raportu okresowego, tj. od 31.08.2012 r.

Podmiot	Stan na 14 listopada 2012 r.				Stan na 31 sierpnia 2012 r.			
	Akcje (szt.)	Udział w kapitale zakł. (%)	Ilość głosów	Udział w głosach na WZA (%)	Akcje (szt.)	Udział w kapitale zakł. (%)	Ilość głosów	Udział w głosach na WZA (%)
Janusz Filipiak	2 620 010	32,54	6 192 010	41,16	2 620 010	32,54	6 192 010	41,16
Elżbieta Filipiak	846 000	10,51	4 230 000	28,12	846 000	10,51	4 230 000	28,12

4.1.3. Zmiany w stanie posiadania akcji Comarch S.A. przez osoby zarządzające i nadzorujące Comarch S.A. w okresie od 31 sierpnia 2012 r. do 14 listopada 2012 roku

W poniższej tabeli przedstawiono stan posiadania akcji Comarch S.A. przez osoby zarządzające i nadzorujące na dzień opublikowania skonsolidowanego raportu za I półrocze 2012 roku, tj. 31 sierpnia 2012 r. oraz w dniu 14 listopada 2012 roku, zgodnie z posiadanymi przez Spółkę informacjami.

Osoby zarządzające i nadzorujące	Funkcja	Stan na 14 listopada 2012 r.		Stan na 31 sierpnia 2012 r.	
		Akcje (szt.)	Udział w głosach na WZA (%)	Akcje (szt.)	Udział w głosach na WZA (%)
Janusz Filipiak	Prezes Zarządu	2 620 010	41,16	2 620 010	41,16
Elżbieta Filipiak	Przewodnicząca Rady Nadzorczej	846 000	28,12	846 000	28,12
Piotr Piątosa	Wiceprezes Zarządu	16 845	0,11	16 845	0,11
Paweł Prokop	Wiceprezes Zarządu	39 974*	0,52	40 569	0,52
Piotr Reichert	Wiceprezes Zarządu	6 069	0,04	6 069	0,04
Zbigniew Rymarczyk	Wiceprezes Zarządu	28 141	0,19	28 141	0,19
Konrad Tarański	Wiceprezes Zarządu	6 069	0,04	6 069	0,04
Marcin Warwas	Wiceprezes Zarządu	6 069	0,04	6 069	0,04
Ilość wyemitowanych akcji		8 051 637	100,00	8 051 637	100,00

W dniach 24-26 października 2012 roku jedna z osób zarządzających Comarch S.A. sprzedała 595 akcji zwykłych na okaziciela spółki Comarch S.A. po średniej cenie 72 zł za 1 akcję. Powyższe transakcje sprzedaży zostały zawarte na rynku regulowanym za pośrednictwem Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. Spółka informowała o szczegółach raportem bieżącym nr 17/2012 dnia 31 października 2012 roku.

4.2. Czynniki i zdarzenia o nietypowym charakterze, mające znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe

4.2.1. Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego

W roku 2012 Grupa dokonała częściowego rozliczenia aktywa utworzonego na 31 grudnia 2011 roku z tytułu podatku odroczonego dotyczącego różnic przejściowych w kwocie 3 177 tys. zł oraz dokonano utworzenia aktywa z tytułu różnic przejściowych w kwocie 2 926 tys. zł a także rozwiązania aktywa z tytułu straty podatkowej w kwocie 1 400 tys. zł.

Łączny wpływ wszystkich powyżej opisanych operacji na wynik netto roku 2012 wyniósł -2 628 tys. zł.

4.2.2. Wycena różnic kursowych

Istotny wpływ na przychody i wyniki Grupy Comarch w okresie trzech kwartałów 2012 roku miały zmiany kursu PLN wobec walut EUR i USD odnotowane w tym okresie. Różnice kursowe zrealizowane oraz wycena bilansowa różnic kursowych od należności i zobowiązań na dzień 30 września 2012 r. zmniejszyły przychody i wynik operacyjny Grupy Comarch o 9 775 tys. zł, natomiast różnice kursowe z pozostałych tytułów (głównie od spłaconych pożyczek długoterminowych) zwiększyły wynik Grupy Comarch o 6 888 tys. zł. Łączny wpływ różnic kursowych na wynik netto Grupy Comarch wyniósł -2 887 tys. zł.

4.3. Inne wydarzenia III kwartału 2012 roku

W trzecim kwartale 2012 roku spółka Comarch S.A. zawarła umowę pożyczki z IBM Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie dostawy sprzętu i licencji IBM, w związku z realizowanym przez Grupę Comarch projektem informatycznym. Kwota pożyczki wynosi 7 352 650,32 PLN, uruchomienie środków nastąpiło w dniu 12 października 2012 roku. Termin spłaty pożyczki przypada na 2013 rok, oprocentowanie pożyczki jest stałe. Pożyczka nie jest zabezpieczona.

4.4. Zdarzenia po dacie bilansu

4.4.1. Zastaw rejestrowy na sprzęcie komputerowym

W dniu 11 października 2012 Comarch S.A. otrzymała postanowienie Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie Wydział VII Rejestru Zastawów o wpisie z dnia 9 października 2012 r. w Rejestrze Zastawów zastawów rejestrowych na sprzęcie komputerowym będącym własnością Comarch S.A. Podstawą wpisu w/w zastawów rejestrowych są umowy zastawu rejestrowego z dnia 3 sierpnia 2012 r. pomiędzy bankiem BNP Paribas Bank Polska S.A. a Comarch S.A. Niniejsze umowy zawarte są w celu zabezpieczenia wierzytelności BNP Paribas Bank Polska S.A. z tytułu umowy o kredyt nieodnawialny nr WAR/2002/12/67/CB z dnia 16 lipca 2012 roku do najwyższej sumy zabezpieczenia w wysokości 4 080 000,00 EUR uwzględniającej należne odsetki oraz prowizje, opłaty i inne należności uboczne. Wartość rzeczy ruchomych będących przedmiotem zastawów ustalona na podstawie ceny zakupu netto wynosi łącznie 6 033 265,63 zł. Nie występują powiązania pomiędzy spółką Comarch S.A. i jej osobami zarządzającymi lub nadzorującymi a BNP Paribas Bank Polska S.A. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr 16/2012 dnia 11 października 2012 r.

4.4.2. eFinancing w Comarch Polska S.A.

W dniu 31 października 2012 roku, Comarch Polska S.A., spółka zależna Comarch S.A., zawarła z Bankiem PEKAO S.A. z siedzibą w Warszawie umowę eFinancing o Finansowanie Dostawców, w ramach której spółce został przyznany nieodnawialny limit w kwocie 12 000 000 PLN. Przeznaczeniem limitu jest sfinansowanie zakupów sprzętu i licencji w związku z realizowanym przez Comarch Polska S.A. projektem informatycznym dla jednego z klientów. Oprocentowanie oparte jest na stopie zmiennej, okres udostępnienia upływa w dniu 15 stycznia 2013 roku, ostateczny termin spłaty przypada na 28 lutego 2013 roku. Na dzień 14 listopada 2012 roku wykorzystanie limitu wyniosło 8 972 110,40 PLN. Zabezpieczeniem umowy są przelew wierzytelności z kontraktu oraz poręczenie Comarch S.A.

4.4.3. Pożyczka IBM Polska Sp. z o.o. dla CA Consulting S.A.

W dniu 12 listopada 2012 roku, CA Consulting S.A., spółka zależna Comarch S.A., zawarła umowę pożyczki z IBM Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie na sfinansowanie dostawy sprzętu, w związku z realizowanym przez spółkę projektem informatycznym. Kwota pożyczki wynosi 12 558 906,53 PLN. Okres udostępnienia upływa w dniu 20 listopada 2012 roku. Termin spłaty pożyczki przypada na wrzesień 2013 roku, oprocentowanie jest stałe. Zabezpieczeniem pożyczki jest poręczenie Comarch S.A.

4.4.4. Zwiększenie limitu kredytu w rachunku bieżącym

W dniu 26 października 2012 roku spółka Comarch S.A. zawarła aneks do umowy kredytu w rachunku bieżącym z Bankiem PEKAO S.A. zwiększający kwotę limitu kredytu maksymalnie do 35 mln zł. Okres udostępnienia upływa w dniu 31 maja 2013 roku. Zabezpieczeniem kredytu jest pełnomocnictwo do rachunków Comarch S.A. w PEKAO S.A. oraz oświadczenie o

poddaniu się egzekucji.

4.4.5. Zawarte po dacie bilansu kontrakty forward

Spółka Comarch S.A. zawarła w okresie od 1 października 2012 roku do dnia 14 listopada 2012 roku kontrakty terminowe na sprzedaż 1 300 tys. EUR i 250 tys. USD oraz na kupno 1 620 tys. EUR. Wartość netto kontraktów terminowych nierozliczonych na dzień 14 listopada 2012 roku wynosiła 2 780 tys. EUR i 1 150 tys. USD. Na dzień 14 listopada 2012 roku wycena otwartych kontraktów terminowych wyniosła 1 235 tys. zł. Kontrakty zapadają w terminie do 15 miesięcy od dnia bilansowego. Wszystkie kontrakty terminowe zostały zawarte w celu ograniczenia wpływu zmian kursów walut na wynik finansowy związany z realizowanymi przez Comarch S.A. kontraktami, w których wynagrodzenie ustalone jest w walutach obcych.

4.5. Stanowisko Zarządu odnośnie możliwości zrealizowania wcześniej publikowanych prognoz wyników na dany rok, w świetle wyników zaprezentowanych w raporcie kwartalnym w stosunku do wyników prognozowanych

Zarząd nie podał prognozy wyników na trzeci kwartał 2012 roku.

4.6. Informacje o istotnych transakcjach z podmiotami powiązanymi zawartych na warunkach innych niż rynkowe

Nie wystąpiły.

4.7. Informacje o udzielonych przez emitenta lub jednostkę od niego zależną poręczeniach za zobowiązania osób trzecich lub udzielonych gwarancjach

a) W związku z zawarciem umowy z E-Plus w sierpniu 2010 roku została udzielona przez Spółkę gwarancja dla E-Plus Mobilfunk GmbH&Co. KG. Gwarancja została udzielona na czas trwania kontraktu z E-Plus i gwarantuje należyte wykonanie przez Comarch AG, spółkę zależną Comarch S.A., wszelkich zobowiązań spółki Comarch AG wynikających z umowy. Wysokość gwarancji jest równa wartości umowy z E-Plus, w pierwotnym okresie obowiązywania umowy jest to kwota ok. 42 025 286 Euro, tj. 166 953 854 PLN. Warunki finansowe, na jakich została udzielona gwarancja, nie odbiegają od warunków rynkowych.

b) W związku z udzieleniem CA Consulting S.A., spółce zależnej Comarch S.A. przez DnB Nord Polska S.A. limitu kredytowego na wystawianie gwarancji bankowych, w dniu 13 maja 2010 roku zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie dla DnB Nord Polska S.A. za zobowiązania spółki CA Consulting S.A. wynikające z udzielonego limitu kredytowego. Poręczenie zostało udzielone na kwotę 2 000 000 zł do dnia 28 marca 2014 roku. W dniu 02 lutego 2012 r. w związku z przedłużeniem okresu ważności limitu kredytowego poręczenie zostało przedłużone do dnia 28 lutego 2017 roku. W dniu 10 maja 2012 w wyniku podwyższenia limitu kredytowego, kwota poręczenia została zwiększona do 3 000 000 zł.

c) W związku z zawarciem przez Comarch Inc., spółkę zależną Comarch S.A., umowy z klientem na wdrożenie, hosting i utrzymanie systemu lojalnościowego, w dniu 28 kwietnia 2011 roku zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie dla klienta za zobowiązania spółki Comarch Inc. Poręczenie zostało udzielone maksymalnie do kwoty 3 mln USD i jest ważne przez czas trwania umowy, tj. do listopada 2016 r.

d) W związku z zawarciem przez Comarch AG, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z klientem na sprzedaż licencji i wdrożenie Comarch Network & Service Inventory, Comarch Next Generation Service Assurance, Comarch OSS Mediations oraz sprzedaż licencji Comarch SLA Management, w dniu 11 sierpnia 2011 zostało udzielone przez Comarch S.A. poręczenie dla klienta za zobowiązania Comarch AG wynikające z powyższej umowy. Poręczenie zostało udzielone do wysokości zobowiązań Comarch AG wynikających z umowy do dnia 31 marca 2014 r.

e) W związku z zawarciem przez iMed24 S.A., spółkę zależną Comarch S.A. umowy kredytu inwestycyjnego z Bankiem Pekao S.A., na podstawie której Bank Pekao S.A. udzielił spółce iMed24 S.A. finansowania w wysokości 15 888 666,42 PLN, w dniu 1 września 2011 r. spółka Comarch S.A. udzieliła poręczenia za zobowiązania spółki zależnej iMed24 S.A. wynikające z powyższej umowy. Poręczenie zostało udzielone do kwoty 23 832 999,63 PLN i jest ważne maksymalnie do dnia 31 grudnia 2021 r.

f) W związku z zawarciem przez Comarch Software und Beratung AG, spółkę zależną Comarch S.A., umowy leasingu z IBM Deutschland GmbH, w dniu 1 stycznia 2012 spółka Comarch S.A. udzieliła poręczenia za zobowiązania spółki Comarch Software und Beratung AG wynikające z powyższej umowy. Poręczenie zostało udzielone do kwoty 147 669 EUR i jest ważne do dnia 31 marca 2015 r.

g) W związku z zawarciem przez iMed24 S.A., Comarch Polska S.A., iReward24 S.A. i CA Consulting S.A., spółki zależne Comarch S.A., umów na obsługę kart paliwowych, w dniu 1 czerwca 2012 r. zostały udzielone przez Comarch S.A. poręczenia dla operatora kart paliwowych za zobowiązania spółek zależnych iMed24 S.A., Comarch Polska S.A., iReward24 S.A. i CA Consulting S.A. wynikające z powyższych umów. Poręczenia zostały udzielone do łącznej kwoty 200 tys. PLN (50 tys. zł dla każdej ze spółek) i są ważne do dnia 31 maja 2013 r.

h) W związku z zawarciem przez CA Consulting S.A., spółkę zależną Comarch S.A., umowy podwykonawczej z IBM Polska Sp. z o.o. do kontraktu z jednym z klientów, spółka Comarch S.A. udzieliła poręczenia za zobowiązania CA Consulting S.A. Poręczenie zostało udzielone do wysokości zobowiązań CA Consulting S.A. wynikających z umowy podwykonawczej: tj. maksymalnie do kwoty 6 698 434,82 PLN i 1 356 861,70 USD i jest ważne do momentu zrealizowania wszystkich zobowiązań w zakresie płatności wynikających z umowy, najpóźniej do dnia 31 grudnia 2013.

i) W związku z zawarciem przez Comarch UK, spółkę zależną Comarch S.A., umowy z jednym z klientów z dnia 9 października 2012 na wdrożenie i utrzymanie systemu BSS, spółka Comarch S.A. udzieliła poręczenia za zobowiązania Comarch UK. Poręczenie zostało udzielone do wysokości zobowiązań Comarch UK wynikających z powyższej umowy: tj. do kwoty 807 680 GBP oraz dodatkowo 86 400 GBP rocznie za usługę SLA i jest ważne przez cały okres trwania umowy.

j) W związku z zawarciem przez Comarch Polska S.A., spółkę zależną Comarch S.A., umowy eFinancing o Finansowanie Dostawców z Bankiem PEKAO S.A., spółka Comarch S.A. udzieliła poręczenia za zobowiązania Comarch Polska S.A. Poręczenie zostało udzielone do wysokości maksymalnych zobowiązań Comarch Polska S.A. z tytułu powyższej umowy tj. do kwoty 13 000 000 zł i jest ważne do dnia 31 marca 2013 r.

k) W związku z udzieleniem iReward24 S.A., spółce zależnej Comarch S.A. limitu na transakcje skarbowe przez Bank BPH S.A., spółka Comarch S.A. udzieliła poręczenia za zobowiązania iReward24 S.A. Poręczenie zostało udzielone do kwoty 450 000 PLN i jest ważne przez cały okres obowiązywania ww. limitu.

l) W związku z zawarciem przez CA Consulting S.A., spółkę zależną Comarch S.A., umowy pożyczki z IBM Polska Sp. z o.o. na sfinansowanie dostawy sprzętu w związku z realizowanym przez spółkę projektem informatycznym, spółka Comarch S.A. udzieliła poręczenia za zobowiązania CA Consulting S.A. Poręczenie zostało udzielone do kwoty 13 215 846,60 PLN i jest ważne do momentu zrealizowania wszystkich zobowiązań w zakresie płatności wynikających z umowy pożyczki.

4.8. Inne informacje istotne dla oceny sytuacji kadrowej, majątkowej, finansowej, wyniku finansowego i ich zmian oraz informacje, które są istotne dla oceny możliwości realizacji zobowiązań przez emitenta

Wg stanu na dzień 30 września 2012 roku Comarch S.A. ani spółki zależne nie były stroną opcji walutowych.

W trzecim kwartale 2012 roku spółka Comarch S.A. nie stosowała rachunkowości zabezpieczeń na podstawie §88 MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” ani na podstawie Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 roku w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych.

5. Opis istotnych dokonań i niepowodzeń oraz czynników i zdarzeń mających znaczący wpływ na osiągnięty wynik finansowy Grupy Comarch w III kwartale 2012 roku oraz czynników, które będą miały wpływ na osiągnięte wyniki w perspektywie co najmniej kolejnego kwartału

5.1. Przychody ze sprzedaży i wynik finansowy

W trzecim kwartale 2012 roku Grupa Comarch odnotowała spadek przychodów ze sprzedaży i wyniku finansowego w porównaniu do trzeciego kwartału roku poprzedniego. Przychody ze sprzedaży zmalały o 36,8 mln zł, tj. o 18,1% i osiągnęły wartość 166,4 mln zł, wynik operacyjny wyniósł minus 5,4 mln zł i był znacznie gorszy niż w Q3 2011, kiedy wyniósł 24,8 mln zł. Wynik netto przypadający na akcjonariuszy Spółki osiągnął wartość minus 1,4 mln zł (w Q3 2011: 16,6 mln zł). Rentowność operacyjna wyniosła w trzecim kwartale 2012 roku -3,2%, natomiast rentowność netto -0,8%.

W okresie trzech kwartałów 2012 roku Grupa Comarch osiągnęła wyniki finansowe lepsze niż w porównywalnym okresie roku poprzedniego. Przychody ze sprzedaży wzrosły o 18,7 mln zł, tj. o 3,7%, i osiągnęły wartość 521,3 mln zł, wynik operacyjny wyniósł minus 991 tys. zł i był nieznacznie mniejszy niż w Q1-Q3 2011, kiedy wyniósł minus 127 tys. zł. Wynik netto przypadający na akcjonariuszy Spółki wyniósł + 10,9 mln zł i był o 14,3 mln zł lepszy niż w okresie trzech kwartałów 2011. Rentowność operacyjna wyniosła w opisywanym okresie -0,2%, natomiast rentowność netto + 2,1%.

Bardzo istotny wpływ na przychody i wyniki Grupy Comarch osiągnięte w okresie trzech kwartałów 2012 roku miało umocnienie się polskiej waluty PLN w stosunku do walut EUR i USD. Różnice kursowe zrealizowane oraz wycena bilansowa różnic kursowych od należności i zobowiązań na dzień 30 września 2012 r. zmniejszyły przychody i wynik operacyjny Grupy Comarch za 9 miesięcy 2012 roku o 9,8 mln zł (w Q1-Q3 2011: zwiększyły o 11,9 mln zł), natomiast różnice kursowe z pozostałych tytułów (głównie od kredytów bankowych oraz spłaconych pożyczek długoterminowych w ramach Grupy) zwiększyły wynik Grupy Comarch o 6,9 mln zł (w Q1-Q3 2011: zwiększyły o 1 mln zł). Łączny wpływ różnic kursowych na wynik netto Grupy Comarch w Q1-Q3 2012 wyniósł minus 2,9 mln zł. W okresie dziewięciu miesięcy 2011 roku łączny wpływ różnic kursowych był dodatni i wyniósł 13 mln zł.

Do pozostałych czynników i zdarzeń mających znaczący wpływ na osiągnięte przez Comarch wyniki finansowe należą:

a) Konsolidacja Grupy Comarch Software und Beratung (dalej: Grupa CSuB).

Przychody ze sprzedaży Grupy CSuB w trzech kwartałach 2012 roku były niższe o 14,9 mln zł niż w podobnym okresie roku poprzedniego i powiększyły przychody ze sprzedaży Grupy Comarch o 71,5 mln zł. Mimo znaczącej poprawy wyniku operacyjnego Grupy CSuB w opisywanym okresie, wpływ jej konsolidacji na wynik operacyjny Grupy Comarch był nadal negatywny i wyniósł minus 12 mln zł (w Q1-Q3 2011: minus 21,7 mln zł), głównie w wyniku trwającej amortyzacji wartości niematerialnych i prawnych nabytych w wyniku przejęcia Grupy SoftM w 2009 roku (okres amortyzacji trwa do 31 grudnia 2013 r.).

b) Koszty funkcjonowania spółek w ramach CCF FIZ

Negatywny wpływ spółek CCF FIZ na wynik operacyjny i netto Grupy Comarch był większy niż w trzech kwartałach 2011 roku ze względu na zwiększoną skalę działalności iMed24 i wyniósł w opisywanym okresie odpowiednio minus 9,7 mln zł i minus 8,7 mln zł. Projekt inwestycyjny iMed24 polegający na uruchomieniu nowoczesnego centrum medyczno-diagnostycznego w Krakowie będzie miał w okresie najbliższych kwartałów istotny wpływ na zwiększenie poziomu kosztów działalności Grupy Comarch. Łączny wynik finansowy pozostałych spółek CCF FIZ jest dodatni;

c) Objęcie konsolidacją spółki A-MEA Informatik AG (dalej: A-MEA).

Przychody ze sprzedaży przejętej w styczniu 2012 roku spółki A-MEA powiększyły przychody ze sprzedaży Grupy Comarch w okresie trzech kwartałów 2012 roku o 9,8 mln zł. Spółka jest konsolidowana począwszy od pierwszego kwartału 2012 roku;

d) Objęcie konsolidacją spółki ESAProjekt Sp. z o.o.

Przychody ze sprzedaży przejętej w kwietniu 2012 roku spółki ESAProjekt powiększyły przychody ze sprzedaży Grupy Comarch w okresie trzech kwartałów 2012 roku o 3,2 mln zł. Spółka jest konsolidowana począwszy od drugiego kwartału 2012 roku.

Poniższa tabela przedstawia czynniki i zdarzenia mające znaczący wpływ na osiągnięte przez Grupę Comarch wyniki finansowe.

	Q1-Q3 2012	Q1-Q3 2011
Przychody ze sprzedaży CSuB	71 482	86 343
Przychody ze sprzedaży A-MEA Informatik AG	9 806	0
Przychody ze sprzedaży ESAProjekt Sp. z o.o.	3 222	0
Wynik operacyjny CSuB	-11 980	-21 716
Wynik netto Grupy CSuB przypadający na akcjonariuszy Comarch	-9 190	-18 138
Wynik operacyjny CCF FIZ oraz objętych konsolidacją spółek, w których CCF FIZ jest akcjonariuszem bezpośrednim lub pośrednim	-9 675	-6 287
Wynik netto CCF FIZ oraz objętych konsolidacją spółek, w których CCF FIZ jest akcjonariuszem	-8 672	1 808
Wpływ na wynik operacyjny różnic kursowych zrealizowanych oraz z wyceny bilansowej	-9 775	11 948
Wpływ na wynik netto różnic kursowych zrealizowanych oraz z wyceny bilansowej	-2 887	12 987
Wpływ na wynik aktywa na podatek odroczony z tytułu działalności w SSE	-977	-4 817
Wpływ na wynik aktywów i rezerw na podatek odroczony z tyt. różnic przejściowych oraz aktywa z tytułu straty podatkowej w spółkach zależnych	934	4 070

Odnotowany przez Grupę w trzecim kwartale 2012 roku niższy poziom przychodów i wyniku operacyjnego ma charakter sezonowy i jest spowodowany: (i) znaczącym umocnieniem się PLN wobec EUR i USD w porównaniu do sytuacji w trzecim kwartale 2011 roku oraz (ii) mniejszą niż w Q3 2011 ilością zakończonych w kwartale projektów informatycznych realizowanych dla klientów z sektora TMT w Europie Zachodniej. Jednak dzięki skutecznej realizacji projektów w pierwszych dwóch kwartałach 2012 roku, Grupa Comarch wypracowała w okresie dziewięciu miesięcy 2012 roku większe przychody ze sprzedaży i lepsze wyniki finansowe niż w okresie Q1-Q3 2011. Godny uwagi jest fakt, iż pomimo zwiększonych kosztów działalności, Grupa Comarch wypracowała w ciągu dziewięciu miesięcy 2012 roku zysk EBITDA o wartości 38,9 mln zł, wyższej o 9,7 mln zł niż w analogicznym okresie roku poprzedniego 29,2 mln zł). Poziom amortyzacji w okresie 9 miesięcy 2012 r. wzrósł w porównaniu do ubiegłego roku o 10,6 mln zł, tj. 36,1% co jest spowodowane między innymi: rozpoczęciem amortyzacji sprzętu diagnostycznego zakupionego przez iMed24 S.A., oddaniem do użytkowania budynków biurowych w Krakowie i Łodzi oraz zakupem dużej ilości sprzętu i oprogramowania na potrzeby kontraktów realizowanych w modelu usługowym.

W trzecim kwartale 2012 roku Grupa zwiększyła wielkość zatrudnienia w Polsce w wyniku zakończenia programu letnich staży studenckich. Na dzień 30 września 2012 roku Grupa Comarch (bez pracowników Grupy CSuB oraz MKS Cracovia SSA) zatrudniała 3 329 osób, o 133 osoby więcej niż na dzień 31 grudnia 2011 roku. Grupa CSuB zatrudniała 163 osoby, tj. o 87 osób mniej niż na koniec poprzedniego roku. Obecny poziom zatrudnienia jest wystarczający do realizacji zawartych i planowanych przez Grupę kontraktów.

Osiągnięte na podstawowej działalności wyniki finansowe Grupy potwierdzają skuteczność realizowanej strategii zakładającej:

- a) sprzedaż rozwiązań informatycznych opartych w znaczącej części na własnych produktach,
- b) rozwój sprzedaży coraz większej ilości produktów na rynkach zagranicznych, w szczególności w Europie Zachodniej,
- c) stałe ulepszanie operacyjnej efektywności działania poprzez doskonalenie procedur i racjonalizację kosztów.

W trzecim kwartale 2012 roku Grupa zaobserwowała spadek popytu na produkty i usługi informatyczne, związany z niepewną sytuacją gospodarczą i słabnącą koniunkturą w krajach Europy zachodniej. W opinii Grupy spadek ten ma charakter przejściowy i Grupa kontynuuje inwestycje w nowe produkty i usługi informatyczne, jak również w rozbudowę infrastruktury IT. Bardzo dobra sytuacja finansowa Grupy Comarch gwarantuje bezpieczeństwo działalności w przypadku zmiennej sytuacji makroekonomicznej w Polsce i na świecie. Grupa świadomie ponosi koszty rozwoju nowych produktów oraz rozwoju działalności na rynkach zagranicznych, inwestując w ten sposób w budowanie przewagi konkurencyjnej na przyszłość.

5.2. Struktura przychodów

Struktura przychodów wg rodzaju

W trzecim kwartale 2012 roku Grupa odnotowała spadek popytu na oprogramowanie i usługi własne. Przychody ze sprzedaży oprogramowania własnego spadły o 7,1 mln zł, tj. o 45,4%, a przychody ze sprzedaży usług o 23,4 mln zł, tj. 15,2% w porównaniu do trzeciego kwartału 2011 roku. Spadek sprzedaży w Q3 2012 ma charakter sezonowy i jest dodatkowo wzmocniony efektem bazy (w Q3 2011 Grupa odnotowała bardzo wysoki poziom przychodów ze sprzedaży, m.in. dzięki uwzględnieniu różnic kursowych związanych z gwałtownym osłabieniem się PLN wobec walut obcych). Przychody ze sprzedaży oprogramowania obcego wzrosły o 7,1 mln zł, tj. 46,9%. Sprzedaż sprzętu komputerowego utrzymała się na znacznie niższym od ubiegłorocznego poziomie 1,2 mln zł (spadek o 91,5%). Spadek pozostałej sprzedaży nie ma istotnego znaczenia dla sytuacji finansowej Grupy Comarch.

Struktura sprzedaży wg rodzaju	Q3 2012	%	Q3 2011	%	Zmiana PLN	Zmiana %
Usługi	130 517	78,4%	153 891	75,7%	-23 374	-15,2%
Software własny	8 539	5,1%	15 649	7,7%	-7 110	-45,4%
Software obcy	22 368	13,5%	15 223	7,5%	7 145	46,9%
Hardware	1 222	0,7%	14 399	7,1%	-13 177	-91,5%
Pozostałe	3 794	2,3%	4 044	2,0%	-250	-6,2%
Razem	166 440	100,0%	203 206	100,0%	-36 766	-18,1%

W okresie trzech kwartałów 2012 roku Grupa odnotowała wzrost popytu na usługi własne i lekki spadek popytu na software własny. Przychody ze sprzedaży usług wzrosły o 28,1 mln zł, tj. o 7,4%, a przychody ze sprzedaży oprogramowania własnego zmniejszyły się o 4,5 mln zł, tj. 8,5%. Przychody ze sprzedaży oprogramowania obcego wzrosły o 7,1 mln zł, tj. 24,2%. Sprzedaż sprzętu komputerowego ma malejące znaczenie dla Grupy Comarch, zmniejszyła się w omawianym okresie o 12,1 mln zł, tj. o 46,2%. Pozostała sprzedaż utrzymała się na podobnym do ubiegłorocznego poziomie.

Struktura sprzedaży wg rodzaju	9 miesięcy 2012	%	9 miesięcy 2011	%	Zmiana PLN	Zmiana %
Usługi	406 848	78,1%	378 781	75,4%	28 067	7,4%
Software własny	49 188	9,4%	53 733	10,7%	-4 545	-8,5%
Software obcy	36 569	7,0%	29 452	5,8%	7 117	24,2%
Hardware	14 077	2,7%	26 145	5,2%	-12 068	-46,2%
Pozostałe	14 639	2,8%	14 483	2,9%	156	1,1%
Razem	521 321	100,0%	502 594	100,0%	18 727	3,7%

Struktura przychodów wg odbiorców

W trzecim kwartale 2012 roku przychody ze sprzedaży Grupy Comarch do odbiorców z sektora TMT wyniosły 28,4 mln zł (spadek o 27,8 mln zł, tj. o 49,5% w porównaniu do Q3 2011), tym samym ich udział w sprzedaży ogółem spadł z 27,7% do 17,1%. Spadek ten ma charakter sezonowy i jest związany z cyklem realizacji kontraktów – w Q3 2012 zakończyła się mniejsza ilość projektów informatycznych realizowanych dla klientów z sektora TMT w Europie Zachodniej niż to miało miejsce w Q3 2011. Znaczący spadek przychodów nastąpił również w przypadku odbiorców z sektora publicznego (spadek o 13,2 mln zł, tj. o 50,3%), ich udział w sprzedaży ogółem wynosi obecnie 7,9% (wobec 13% rok wcześniej). W tym przypadku spadek sprzedaży również ma charakter sezonowy. Klienci z sektora handel i usługi zakupili produkty i usługi o wartości 21 mln zł, większej o 2,1% od osiągniętej w analogicznym okresie roku poprzedniego. Podobna sytuacja wystąpiła w przypadku sprzedaży do małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce (wzrost o 1,9%). Sprzedaż do klientów z sektora finansowego i bankowego zmniejszyła się w porównaniu do Q3 2011 o 1,1 mln zł, tj. o 2,8%.

Lekki spadek sprzedaży nastąpił w przypadku klientów z sektora małych i średnich przedsiębiorstw w rejonie DACH (o 1,3 mln zł, tj. o 4,7%), ich udział w sprzedaży ogółem wyniósł w Q3 2012 15,8% (13,6% rok wcześniej). Sprzedaż do klientów z branży przemysłowej wzrosła o 3,1 mln zł, tj. o 19,6%, jest to spowodowane większą niż w Q3 2011 sprzedażą oprogramowania obcego do klientów z tego sektora. Począwszy od Q3 2012 Grupa Comarch rozpoczęła wyodrębniać sprzedaż dla klientów z sektora medycznego z uwagi na dynamiczny wzrost przychodów ze sprzedaży odnotowywany w tym sektorze. Odpowiadała ona w Q3 2011 za 1,8% całkowitych przychodów ze sprzedaży Comarch.

Struktura sprzedaży wg sektorów	Q3 2012	%	Q3 2011	%	Zmiana PLN	Zmiana %
Telekomunikacja, Media, IT	28 414	17,1%	56 211	27,7%	-27 797	-49,5%
Finanse i Bankowość	37 432	22,5%	38 493	18,9%	-1 061	-2,8%
Handel i Usługi	20 954	12,6%	20 531	10,1%	423	2,1%
Przemysł & Utilities	19 145	11,5%	16 002	7,9%	3 143	19,6%
Sektor publiczny	13 077	7,9%	26 319	13,0%	-13 242	-50,3%
Małe i Średnie Przedsiębiorstwa - Polska	14 619	8,8%	14 351	7,1%	268	1,9%
Małe i Średnie Przedsiębiorstwa - DACH	26 377	15,8%	27 667	13,6%	-1 290	-4,7%
Medycyna	2 973	1,8%	34	0,0%	2 939	8609%
Pozostałe	3 450	2,1%	3 598	1,8%	-147	-4,1%
Razem	166 440	100,0%	203 206	100,0%	-36 766	-18,1%

W okresie 9 miesięcy 2012 roku struktura sprzedaży wg odbiorców cechowała się większą stabilnością. W okresie trzech kwartałów 2012 roku przychody ze sprzedaży Grupy Comarch do odbiorców z sektora TMT wyniosły 134,3 mln zł i wzrosły o 8,5 mln zł, tj. o 6,7% w porównaniu do trzech kwartałów 2011. Tym samym ich udział w sprzedaży ogółem utrzymał się na poziomie 25,8%. Wzrost przychodów nastąpił również w przypadku odbiorców z sektora handel i usługi (wzrost o 3,8 mln zł, tj. o 7,3%), ich udział w sprzedaży ogółem wynosi obecnie 10,6% (wobec 10,3% rok wcześniej). Klienci z sektora publicznego zakupili produkty i usługi o wartości 48,8 mln zł, podobnej od osiągniętej w analogicznym okresie roku poprzedniego. Popyt ze strony klientów z sektora finansowego i bankowego wzrósł o 2,7 mln zł, tj. o 3%. Sprzedaż do małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce wzrosła o 0,9 mln zł (tj. o 2%), natomiast spadek sprzedaży nastąpił w przypadku klientów z sektora małych i średnich przedsiębiorstw w rejonie DACH (o 5,1 mln zł, tj. o 5,9%), ich udział w sprzedaży ogółem spadł do 15,6% z 17,2% rok wcześniej. Jest to efekt głównie zdecydowanego ograniczenia sprzedaży hardware przez CSuB AG. Sprzedaż do klientów z branży przemysłowej wzrosła o 3,4 mln zł, tj. o 7,3%, jest to spowodowane większą niż w zeszłym roku sprzedażą oprogramowania obcego do klientów z tego sektora. Sprzedaż dla klientów z sektora medycznego odpowiadała za 0,8% przychodów Grupy. Przychody ze sprzedaży dla pozostałych klientów utrzymały się w okresie trzech kwartałów 2012 roku na ubiegłorocznym poziomie.

Struktura sprzedaży wg sektorów	9 miesięcy 2012	%	9 miesięcy 2011	%	Zmiana PLN	Zmiana %
Telekomunikacja, Media, IT	134 342	25,8%	125 871	25,0%	8 471	6,7%
Finanse i Bankowość	91 482	17,5%	88 791	17,7%	2 691	3,0%
Handel i Usługi	55 297	10,6%	51 513	10,3%	3 784	7,3%
Przemysł & Utilities	49 247	9,4%	45 882	9,1%	3 365	7,3%
Sektor publiczny	48 773	9,4%	48 468	9,6%	305	0,6%
Małe i Średnie Przedsiębiorstwa - Polska	44 713	8,6%	43 842	8,7%	873	2,0%
Małe i Średnie Przedsiębiorstwa - DACH	81 289	15,6%	86 343	17,2%	-5 055	-5,9%
Medycyna	4 028	0,8%	172	0,0%	3 856	2240%
Pozostałe	12 150	2,3%	11 712	2,3%	439	3,7%
Razem	521 321	100,0%	502 594	100,0%	18 727	3,7%

Geograficzna struktura przychodów (wg kontrahentów)

W trzecim kwartale 2012 r. Grupa odnotowała spadek przychodów ze sprzedaży zagranicznej. Wyniósł on 33,6 mln zł, tj. o 33,4% mniej w porównaniu do Q3 2011. Jest to efektem sezonowości w realizacji kontraktów dla klientów zagranicznych, głównie z sektora TMT z rejonu DACH i pozostałych krajów europejskich, jak również wpływu różnic kursowych. Sprzedaż krajowa spadła o 3,1% w porównaniu do trzeciego kwartału 2011 r.

Geograficzna struktura sprzedaży	Q3 2012	%	Q3 2011	%	Zmiana PLN	Zmiana %
Kraj	99 317	59,7%	102 471	50,4%	-3 154	-3,1%
Export	67 123	40,3%	100 735	49,6%	-33 612	-33,4%
Razem	166 440	100,0%	203 206	100,0%	-36 766	-18,1%

Sprzedaż Grupy w rejonie DACH spadła o 19,4 mln zł (tj. o 34,2%), w pozostałych krajach europejskich spadek wyniósł 15,2 mln zł (41,4%). Sprzedaż w obu Amerykach ukształtowała się na zdecydowanie wyższym od ubiegłorocznego poziomie 7,5 mln zł (wzrost o 20,7%).

	Q3 2012	%	Q3 2011	%	Zmiana PLN	Zmiana %
Kraj /Polska/	99 317	59,7%	102 471	50,4%	-3 154	-3,1%
Rejon DACH	37 332	22,4%	56 720	27,9%	-19 388	-34,2%
Europa - pozostałe	21 558	13,0%	36 777	18,1%	-15 219	-41,4%
Ameryka	7 495	4,5%	6 210	3,1%	1 285	20,7%
Bliski Wschód	272	0,2%	243	0,1%	29	11,9%
Pozostałe kraje	466	0,3%	786	0,4%	-319	-40,6%
RAZEM	166 440	100,0%	203 206	100,0%	-36 766	-18,1%

W trakcie trzech kwartałów 2012 r. Grupa odnotowała wzrost przychodów ze sprzedaży zagranicznej o 4,9 mln zł, tj. o 2,1% oraz wzrost sprzedaży krajowej o 13,8 mln zł, tj. o 5,2%.

Geograficzna struktura sprzedaży	9 miesięcy 2012	%	9 miesięcy 2011	%	Zmiana PLN	Zmiana %
Kraj	278 613	53,4%	264 803	52,7%	13 810	5,2%
Export	242 708	46,6%	237 791	47,3%	4 917	2,1%
Razem	521 321	100,0%	502 594	100,0%	18 727	3,7%

Sprzedaż Grupy w rejonie DACH spadła o 4,2 mln zł (tj. o 3,2%), w pozostałych krajach europejskich wzrosła o 6,4 mln zł (tj. o 7,1%). Sprzedaż w obu Amerykach ukształtowała się na zdecydowanie wyższym od ubiegłorocznego poziomie 18,3 mln zł (wzrost o 4,5 mln zł, tj. o 32,5%). Sprzedaż w pozostałych regionach świata ma niewielkie i stale malejące znaczenie dla przychodów Grupy Comarch.

	9 miesięcy 2012	%	9 miesięcy 2011	%	Zmiana PLN	Zmiana %
Kraj /Polska/	278 613	53,4%	264 803	52,7%	13 810	5,2%
Rejon DACH	125 991	24,2%	130 177	25,9%	-4 186	-3,2%
Europa - pozostałe	96 687	18,5%	90 313	18,0%	6 374	7,1%
Ameryka	18 304	3,5%	13 813	2,7%	4 491	32,5%
Bliski Wschód	593	0,1%	2 029	0,4%	-1 436	-70,8%
Pozostałe kraje	1 133	0,2%	1 460	0,3%	-326	-22,4%
RAZEM	521 321	100,0%	502 594	100,0%	18 727	3,7%

W trakcie 9 miesięcy 2012 roku Grupa kontynuowała realizację projektów informatycznych, zakontraktowanych w okresach wcześniejszych oraz prowadziła intensywne działania sprzedażowe. W trzecim kwartale 2012 roku Grupa zaobserwowała spadek popytu na produkty i usługi informatyczne ze strony klientów zagranicznych, przejawiało się to w zmniejszonych przychodach ze sprzedaży zagranicznej, jak również w spadku tempa pozyskiwania nowych kontraktów. W opinii Grupy spadek ten miał charakter przejściowy i był związany z niepewną sytuacją gospodarczą i słabnącą koniunkturą w krajach Europy Zachodniej. Mimo tych zjawisk Grupa stale rozwija sprzedaż własnych produktów i usług na rynkach międzynarodowych, głównie Europy Zachodniej. Realizowane obecnie na rynku europejskim kontrakty o znacznej wartości stanowią dobrą podstawę do długofalowego rozwoju działalności Comarch jako globalnego dostawcy produktów i usług IT. Struktura przychodów pokazuje, iż sprzedaż Grupy Comarch jest dobrze zdywersyfikowana i Grupa nie jest uzależniona od pojedynczego sektora, klienta czy sprzedawanego produktu. Taka struktura przychodów znacząco redukuje ryzyko działalności operacyjnej, związane z możliwymi wahaniami koniunktury w poszczególnych sektorach w danym roku.

5.3. Portfel zamówień

Wartość portfela zamówień na rok bieżący (bez Comarch SuB) wynosiła w dniu 31 października 2012 roku 640,7 mln zł i była wyższa o 6,0% niż w analogicznym okresie w 2011 roku. Wartość portfela zamówień na usługi i software własny wzrosła o 6,1% do 549,1 mln zł, w efekcie ich udział w portfelu zamówień osiągnął poziom 85,7%. Wartość kontraktów zagranicznych wzrosła o 11,4% i tym samym nastąpił wzrost udziału kontraktów zagranicznych w portfelu zamówień do 39,3%. Wartość i struktura zakontraktowanych na rok bieżący przychodów potwierdza bardzo dobrą sytuację finansową Grupy Comarch, jak również odzwierciedla skuteczność strategii ekspansji zagranicznej oraz oparcia rozwoju na własnych produktach realizowanej przez Grupę mimo niesprzyjających obecnie warunków makroekonomicznych.

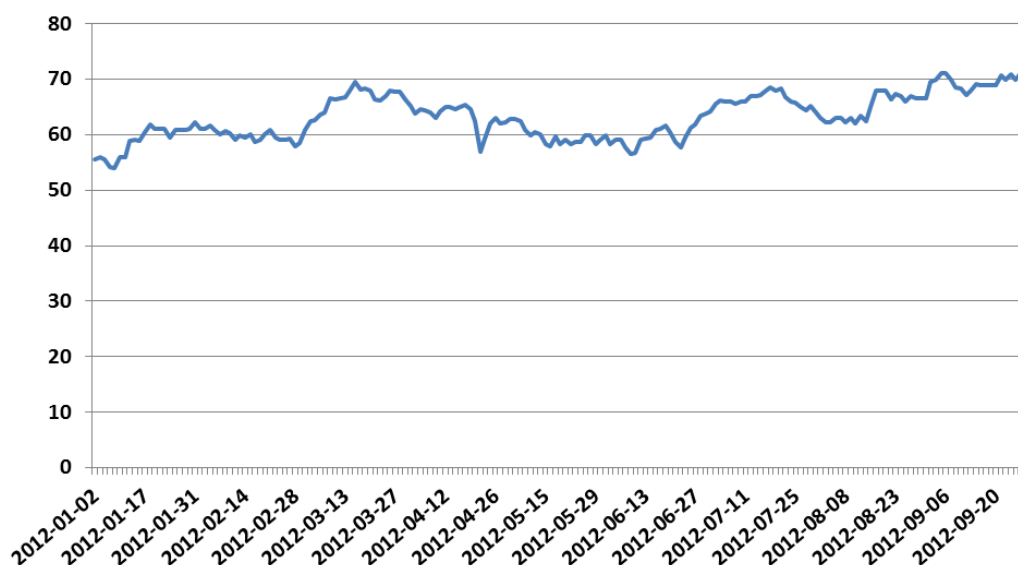
Portfel zamówień na rok bieżący (bez Comarch SuB)	Stan na 31 października 2012 r.	Stan na 31 października 2011 r.	zmiana
Przychody ze sprzedaży 2012	640 741	604 433	6,0%
w tym kontrakty zagraniczne	251 828	226 123	11,4%
udział kontraktów zagranicznych	39,3%	37,40%	1,9%
w tym usługi i software własne	549 118	517 690	6,1%
udział usług i software własnych	85,7%	85,60%	0,1%

Wartość portfela zamówień na rok przyszły (bez Comarch SuB) wynosiła w dniu 31 października 2012 roku 365,5 mln zł i była wyższa o 28,4% niż w analogicznym okresie w 2011 roku. Wartość portfela zamówień na usługi i software własny wzrosła o 16,4% do 302,8 mln zł, w efekcie ich udział w portfelu zamówień osiągnął poziom 82,8%.

Portfel zamówień na rok przyszły (bez Comarch SuB)	Stan na 31 października 2012 r.	Stan na 31 października 2011 r.	Zmiana
Przychody ze sprzedaży 2013	365 468	284 613	28,4%
w tym usługi i software własne	302 785	260 230	16,4%
udział usług i software własnych	82,8%	91,40%	

5.4. Kurs akcji Comarch S.A.

Q1-Q3 2012

W dniu 30 września 2012 r. kurs akcji Comarch S.A. wyniósł 71,6 zł, co stanowi wzrost o 28,7% w stosunku do kursu 55,65 zł z dnia 31 grudnia 2011 r. Wyniki Grupy i kurs akcji Comarch w kolejnych kwartałach będą zależeć przede wszystkim od dynamiki rozwoju sprzedaży produktów i usług Comarch (zwłaszcza na rynkach zagranicznych), kształtowania się sytuacji gospodarczej i politycznej w Polsce i w Europie oraz zależnej od niej sytuacji

finansowej średnich i dużych przedsiębiorstw, które stanowią podstawową bazę klientów Grupy, poziomu kursu walutowego EUR/PLN i USD/PLN oraz od tempa wzrostu wynagrodzeń pracowników branży IT.

5.5. Zdarzenia III kwartału 2012 roku o dużym znaczeniu dla bieżącej działalności Grupy Comarch

5.5.1. Wypłata dywidendy przez Comarch S.A.

W dniu 16 sierpnia 2012 roku Comarch S.A. wypłaciła dywidendę w łącznej wysokości 12 077 455,50 zł. Dywidendę w kwocie 1 zł 50 gr za jedną akcję otrzymały osoby będące akcjonariuszami spółki w dniu 31 lipca 2012 roku (dzień dywidendy). Liczba akcji objętych dywidendą wynosiła 8 051 637 sztuk.

5.6. Zdarzenia po dacie bilansu o dużym znaczeniu dla bieżącej działalności Grupy Comarch

5.6.1. Wykup akcji CSuB od akcjonariuszy mniejszościowych

Dnia 5 października 2012 r. (RB-15-2012) Comarch Software und Beratung AG („CSuB”) otrzymała postanowienie sądu rejestrowego w Monachium (Amtsgericht Munchen-Registergericht) z dnia 2 października 2012 roku rejestrujące uchwałę z dnia 13 sierpnia 2012 roku Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy spółki CSuB z siedzibą w Monachium w sprawie przeniesienia akcji CSuB z akcjonariuszy mniejszościowych spółki na akcjonariusza większościowego Comarch AG z siedzibą w Dreźnie. W związku z powyższym Comarch AG, spółka zależna Comarch S.A., jest obecnie posiadaczem 100% akcji i 100% głosów spółki CSuB.

5.6.2. Wzrost zapotrzebowania na kapitał obrotowy

Grupa będzie realizować w Q4 2012 roku kontrakty z klientami na dostawę towarów i usług informatycznych, które będą skutkować zwiększonym zapotrzebowaniem na kapitał obrotowy. W związku z tym Grupa planuje w Q4 2012 zwiększyć poziom zadłużenia krótkoterminowego między innymi poprzez zawarcie umów o finansowanie, o których mowa w pkt 4.4.

VII. Skrócone kwartalne sprawozdanie finansowe Comarch S.A. za III kwartał 2012 roku

I. Bilans (w tys. PLN)	30 września 2012 r.	30 czerwca 2012 r.	31 grudnia 2011 r.	30 września 2011 r.
AKTYWA				
I. Aktywa trwałe	591 995	593 615	529 740	533 280
1. Wartości niematerialne i prawne	9 965	7 766	6 717	7 291
2. Rzeczowe aktywa trwałe	211 760	213 750	202 178	229 203
3. Inwestycje długoterminowe	363 592	365 813	316 762	292 861
3.1 Długoterminowe aktywa finansowe	335 770	337 678	288 030	292 818
a) w jednostkach powiązanych	335 770	337 678	288 030	292 818
3.2 Nieruchomości	27 779	28 092	28 689	-
3.3 Inne inwestycje długoterminowe	43	43	43	43
4. Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	6 678	6 286	4 083	3 925
4.1 Aktywa z tytułu podatku odroczonego	5 170	4 771	4 022	3 407
4.2 Inne rozliczenia międzyokresowe	1 508	1 515	61	518
II. Aktywa obrotowe	288 035	290 273	423 525	347 713
1. Zapasy	40 232	31 674	33 204	45 605
2. Należności krótkoterminowe	205 943	207 297	321 474	260 445
2.1 od jednostek powiązanych	89 410	78 710	146 025	119 374
2.2 od pozostałych jednostek	116 533	128 587	175 449	141 071
3. Inwestycje krótkoterminowe	10 982	20 543	55 706	14 195
3.1 Krótkoterminowe aktywa finansowe	10 982	20 543	55 706	14 195
a) w jednostkach powiązanych	-	223	215	50
b) w pozostałych jednostkach	1 345	697	149	103
- udziały lub akcje	24	-	-	-
- udzielone pożyczki	121	117	124	74
- inne krótkoterminowe aktywa finansowe	1 200	580	25	29
c) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	9 637	19 623	55 342	14 042
4. Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	30 878	30 759	13 141	27 468
Aktywa razem	880 030	883 888	953 265	880 993
PASYWA				
I. Kapitał własny	617 842	613 765	609 697	593 674
1. Kapitał zakładowy	8 051	8 051	8 051	8 051
2. Kapitał zapasowy	458 146	458 146	415 032	415 032
3. Kapitał z aktualizacji wyceny	126 462	128 876	130 502	133 219
4. Pozostałe kapitały rezerwowe	745	745	745	745
5. Kapitał z rozliczenia fuzji	-	-	-	-
6. Zysk (strata) z lat ubiegłych	176	176	176	176
7. Zysk (strata) netto	24 262	17 771	55 191	36 451
II. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania	262 188	270 123	343 568	287 319
1. Rezerwy na zobowiązania	66 690	69 894	96 248	67 541
1.1 Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	31 224	31 670	32 971	33 503
1.2 Pozostałe rezerwy	35 466	38 224	63 277	34 038
a) krótkoterminowe	35 466	38 224	63 277	34 038
2. Zobowiązania długoterminowe	87 221	84 277	75 418	75 245
2.1 wobec jednostek powiązanych	341	387	142	157
2.2 wobec pozostałych jednostek	86 880	83 890	75 276	75 088
3. Zobowiązania krótkoterminowe	105 774	113 627	166 562	138 831
3.1 wobec jednostek powiązanych	30 265	28 984	23 958	25 655
3.2 wobec pozostałych jednostek	73 811	82 496	141 490	111 575
3.3 Fundusze specjalne	1 698	2 147	1 114	1 601
4. Rozliczenia międzyokresowe	2 503	2 325	5 340	5 702
4.1 Inne rozliczenia międzyokresowe	2 503	2 325	5 340	5 702
a) krótkoterminowe	2 503	2 325	5 340	5 702
Pasywa razem	880 030	883 888	953 265	880 993

Wartość księgowa	617 842	613 765	609 697	593 674
Liczba akcji (w szt.)	8 051 637	8 051 637	8 051 637	8 051 637
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł)	76,73	76,23	75,72	73,73
Rozwodniona liczba akcji (w szt.)	8 051 637	8 051 637	8 051 637	8 051 637
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł)	76,73	76,23	75,72	73,73
II. Rachunek zysków i strat	III kwartał 2012	9 miesięcy 2012	III kwartał 2011	9 miesięcy 2011
Za okres od 01.01 – 30.09.2012 oraz 01.01 – 30.09.2011 (w tys. PLN)				
I. Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów, w tym:	124 355	378 626	138 559	349 074
- od jednostek powiązanych	20 380	61 665	26 151	57 668
1. Przychody netto ze sprzedaży produktów	99 470	322 218	112 446	303 382
2. Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów	24 885	56 408	26 113	45 692
II. Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, w tym:	93 062	276 254	91 889	240 834
- jednostkom powiązanym	3 810	22 438	9 433	22 553
1. Koszt wytworzenia sprzedanych produktów	67 685	222 050	69 650	200 758
2. Wartość sprzedanych towarów i materiałów	25 377	54 204	22 239	40 076
III. Zysk (strata) brutto ze sprzedaży	31 293	102 372	46 670	108 240
IV. Koszty sprzedaży	13 337	41 123	11 683	40 043
V. Koszty ogólnego zarządu	9 083	25 741	11 065	25 914
VI. Zysk (strata) ze sprzedaży	8 873	35 508	23 922	42 283
VII. Pozostałe przychody operacyjne	3 683	7 492	-234	670
1. Zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	33	51	-4	-
2. Inne przychody operacyjne	3 650	7 441	-230	670
VIII. Pozostałe koszty operacyjne	2 606	9 554	6 803	18 755
1. Strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	-	-	57	57
2. Koszt projektów częściowo finansowanych dotacjami	2 088	7 390	3 772	15 305
3. Inne koszty operacyjne	518	2 164	2 974	3 393
IX. Zysk (strata) z działalności operacyjnej	9 950	33 446	16 885	24 198
X. Przychody finansowe	2 087	5 720	18 393	20 403
1. Odsetki, w tym:	98	1 798	894	2 340
- od jednostek powiązanych	-822	1 162	757	1 485
2. Aktualizacja wartości inwestycji	-	-	-	-
3. Dywidendy i udziały w zyskach	762	762	508	508
- od jednostek powiązanych	762	762	508	508
4. Inne	1 227	3 160	16 991	17 555
XI. Koszty finansowe	5 605	16 229	2 768	7 429
1. Odsetki	667	2 382	1 286	3 845
2. Aktualizacja wartości inwestycji	1 843	4 771	44	839
3. Inne	3 095	9 076	1 438	2 745
XII. Zysk (strata) z działalności gospodarczej	6 432	22 937	32 510	37 172
XV. Zysk (strata) brutto	6 432	22 937	32 510	37 172
XVI. Podatek dochodowy	59	-1 325	2 500	721
XIX. Zysk (strata) netto	6 491	24 262	30 010	36 451
Zysk (strata) netto (zanualizowany)		43 002		64 775
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w okresie 01.10.2011 – 30.09.2012 (w szt.)		8 051 637		8 051 637
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)		5,34		8,04
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych w okresie 01.10.2011 – 30.09.2012 (w szt.)		8 051 637		8 051 637
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)		5,34		8,04

III. Zestawienie zmian w kapitale własnym (w tys. PLN)	III kwartał 2012	9 miesięcy 2012	12 miesięcy 2011	9 miesięcy 2011
I. Kapitał własny na początek okresu (BO)	613 765	609 697	559 208	559 208
a) zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-	-
I.a Kapitał własny na początek okresu (BO), po uzgodnieniu do danych porównywalnych	613 765	609 697	559 208	559 208
1. Kapitał zakładowy na początek okresu	8 051	8 051	8 051	8 051
1.1 Zmiany kapitału zakładowego	-	-	-	-
a) zwiększenia (z tytułu)	-	-	-	-
- emisja akcji	-	-	-	-
1.2 Kapitał zakładowy na koniec okresu	8 051	8 051	8 051	8 051
2. Należne wpłaty na kapitał zakładowy na początek okresu	-	-	-	-
2.1 Należne wpłaty na kapitał zakładowy na koniec okresu	-	-	-	-
3. Kapitał zapasowy na początek okresu	458 146	415 032	346 562	346 562
3.1 Zmiany kapitału zapasowego	-	43 114	68 470	68 470
a) zwiększenia (z tytułu)	-	43 114	68 470	68 470
- podział zysku z lat poprzednich	-	43 114	68 470	68 470
b) zmniejszenia	-	-	-	-
3.2 Kapitał zapasowy na koniec okresu	458 146	458 146	415 032	415 032
4. Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu	128 876	130 502	135 204	135 204
4.1 Zmiany kapitału z aktualizacji wyceny	-2 414	- 4 040	-4 702	-1 985
a) zwiększenia (z tytułu)	567	948	1 103	466
- rezerwa na podatek odroczony w związku z wyceną certyfikatów	567	948	1 103	466
b) zmniejszenia (z tytułu)	2 981	4 988	5 805	2 451
- wycena bilansowa certyfikatów inwestycyjnych	2 981	4 988	5 805	2 451
4.2 Kapitał z aktualizacji wyceny na koniec okresu	126 462	126 462	130 502	133 219
5. Kapitał z fuzji na początek okresu	-	-	-	-
5.1. Kapitał z fuzji na koniec okresu	-	-	-	-
6. Pozostałe kapitały rezerwowe na początek okresu	745	745	745	745
6.1 Pozostałe kapitały rezerwowe na koniec okresu	745	745	745	745
7. Zysk z lat ubiegłych na początek okresu	176	55 367	68 646	68 646
a) zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-	-	-
7.1 Zysk z lat ubiegłych na początek okresu, po uzgodnieniu do danych porównywalnych	-	55 367	68 646	68 646
a) zmniejszenia (z tytułu)	-	55 191	68 470	68 470
- przeniesienie zysku z lat poprzednich na kapitał zapasowy	-	43 114	68 470	68 470
- wypłata dywidendy	-	12 077	-	-
7.2 Zysk z lat ubiegłych na koniec okresu	176	176	176	176
8. Wynik za I półrocze 2012 r. (na początek okresu)	17 771	-	-	-
8.1 Wynik za okres	6 491	24 262	55 191	36 451
8.2. Wynik netto	24 262	24 262	55 191	36 451
II. Kapitał własny na koniec okresu (BZ)	617 842	617 842	609 697	593 674
III. Kapitał własny, po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku (pokrycia straty)	617 842	617 842	609 697	593 674

IV. Rachunek przepływów pieniężnych

Za okres od 01.01– 30.09.2012
 oraz 01.01-30.09.2011 (w tys. PLN)

A. Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej

	III kwartał 2012	9 miesięcy 2012	III kwartał 2011	9 miesięcy 2011
I. Zysk (strata) netto	6 491	24 262	30 010	36 451
II. Korekty razem	-3 032	28 555	-23 187	-28 559
1. Amortyzacja	5 370	15 907	4 944	14 041
2. (Zyski) straty z tytułu różnic kursowych	-552	-627	-472	-486
3. Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	-81	-4 391	732	2 152
4. (Zysk) strata z działalności inwestycyjnej	1 944	4 720	104	1 156
5. Zmiana stanu rezerw	-3 623	-29 596	7 822	-12 465
6. Zmiana stanu zapasów	-8 566	-7 043	-1 204	-4 340
7. Zmiana stanu należności	583	122 925	-37 602	20 976
8. Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	2 407	-48 973	6 230	-31 574
9. Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-514	-24 367	-3 741	-18 019
10. Inne korekty	-61	-61	-	-

III. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II) - metoda pośrednia

3 459   52 817   6 823   7 892

B. Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej

I. Wpływy	1 470	57 330	2 428	13 074
1. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-89	420	308	412
2. Z aktywów finansowych, w tym:	2 021	56 910	2 120	12 662
a) w jednostkach powiązanych	997	55 884	1 738	12 279
- spłacone pożyczki	213	49 188	1 194	10 973
- spłacone odsetki od pożyczek	22	5 934	35	797
- otrzymane dywidendy	762	762	509	509
b) w pozostałych jednostkach	1 024	1 026	382	383
- odsetki	3	3	-	-
- inne wpływy z aktywów finansowych	1 021	1 023	382	383
3. Inne wpływy inwestycyjne	-462	-	-	-
II. Wydatki	-9 930	-145 564	-34 266	-63 346
1. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	-6 840	-31 255	-12 373	-29 782
2. Wydatki na inwestycje w nieruchomości	-	-22	-	-
3. Na aktywa finansowe, w tym:	-3 090	-114 287	-21 893	-33 564
a) w jednostkach powiązanych	-2 679	-113 544	-21 893	-28 643
- nabycie aktywów finansowych	-308	-110 354	-18 525	-20 506
- udzielone pożyczki długoterminowe	-2 371	-3 190	-3 368	-8 137
b) w pozostałych jednostkach	-411	-743	-	-4 921
- udzielone pożyczki długoterminowe	-	-332	-	-4 876
- nabycie aktywów finansowych	-411	-411	-	-
4. Inne wydatki inwestycyjne	-	-	-	-45

III. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)

-8 460   -88 234   -31 838   -50 272

C. Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej

I. Wpływy	9 723	9 723	7 753	11 872
1. Wpływy netto z emisji akcji (wydania udziałów) i innych Instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału	-	-	-	-
2. Kredyty i pożyczki	9 722	9 722	7 753	11 872
3. Inne wpływy finansowe	1	1	-	-
II. Wydatki	-15 208	-20 553	-2 993	-8 469
1. Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	-12 077	-12 077	-	-
2. Spłaty kredytów i pożyczek	-2 425	-6 167	-1 645	-4 938
3. Odsetki	-706	-2 309	-1 276	-3 459

4. Płatności zobowiązań z tyt. leasingu finansowego	-	-	-72	-72
III. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	-5 485	-10 830	4 760	3 403
D. Przepływy pieniężne netto, razem (A.III+/- B.III+/-C.III)	-10 486	-46 247	-20 255	-38 977
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym:	-9 988	-45 702	-19 748	-38 461
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	498	545	507	516
F. Środki pieniężne na początek okresu	19 976	55 336	33 790	52 503
H. Środki pieniężne na koniec okresu (F+/- E), w tym:	9 988	9 634	14 042	14 042
- o ograniczonej możliwości dysponowania	-518	985	-595	645

V. Dodatkowe informacje i objaśnienia

1. Stosowane zasady rachunkowości

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (tekst jednolity - Dz.U. z 2009 r. nr 152, poz. 1223, z późn. zm.) oraz zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz.U. z 2009 r. nr 33, poz. 259, z późn. zm.).

Kompletny opis stosowanych zasad rachunkowości został przedstawiony w ostatnim rocznym sprawozdaniu finansowym Spółki, tj. sprawozdaniu za okres od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r. Gdyby sprawozdanie jednostkowe za 9 miesięcy 2012 roku było sporządzane wg MSSF wynik finansowy wynosiłby 22 973 tys. zł.

Zysk zgodnie z ustawą o rachunkowości	24 262
Amortyzacja prawa wieczystego użytkowania	(69)
Aktywa z tytułu działalności w SSE	(977)
Opcja menedżerska	(243)
Zysk według MSSF	22 973

2. Informacje o istotnych zmianach wielkości szacunkowych, w tym o korektach z tytułu rezerw, rezerwie i aktywach z tytułu odroczonego podatku dochodowego, o których mowa w ustawie o rachunkowości, dokonanych odpisach aktualizujących wartość składników aktywów

W okresie trzech kwartałów 2012 roku Comarch S.A. utworzyła odpisy aktualizujące wartość towarów i materiałów na kwotę 217 tys. zł. Spółka rozwiązała odpisy na kwotę 2 478 tys. zł, utworzone w latach wcześniejszych.

Na posiadanych przez Spółkę zapasach nie ustanowiono żadnych zabezpieczeń.

Na dzień 30 września 2012 roku, w związku z zapłatą należności, Comarch S.A. dokonała rozwiązania utworzonych uprzednio odpisów aktualizujących w kwocie 12 402 tys. zł oraz utworzyła odpisy aktualizujące na należności wątpliwe w wysokości 7 760 tys. zł.

a) Z uwagi na fakt, iż Spółka prowadzi zarówno działalność opodatkowaną na zasadach ogólnych jak i zwolnioną, przejściowe różnice w dochodzie podatkowym mogą realizować się w ramach obu tych działalności. Jednocześnie ostateczne ustalenie, w ramach której z działalności (opodatkowanej czy zwolnionej) różnice przejściowe zostaną zrealizowane, jest dokonywane na bazie rocznego rozliczenia podatku dochodowego po zakończeniu roku obrotowego. W 2012 r. utworzono aktywo z tytułu różnic przejściowych w podatku dochodowym w kwocie 1 725 tys. zł i rozwiązano część aktywa utworzonego na dzień 31 grudnia 2011 r. w kwocie 577 tys. zł a także utworzono rezerwę na podatek odroczone z tytułu różnic przejściowych w kwocie 228 tys. zł i rozwiązano w kwocie 1 027 tys. zł. Łączny wpływ powyższych operacji na wynik 2012 roku wyniósł plus 1 947 tys. zł.

Dokonano też zmniejszenia rezerwy z tytułu podatku odroczonego związanego z wyceną posiadanych certyfikatów inwestycyjnych w CCF FIZ w kwocie 948 tys. zł. Rezerwa ta, tak jak i wycena certyfikatów, rozliczana jest z kapitałem z aktualizacji wyceny.

3. Wybrane noty do skróconego sprawozdania finansowego

3.1. DŁUGOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE	30 września 2012 r.	30 czerwca 2012 r.	31 grudnia 2011 r.	30 września 2011 r.
a) w jednostkach zależnych	335 770	337 678	288 030	292 818
- udziały lub akcje	170 630	171 756	64 635	68 109
- udzielone pożyczki	7 528	5 281	55 747	54 204
- inne papiery wartościowe	157 185	160 166	162 173	165 527
- inne długoterminowe aktywa finansowe,	427	475	5 475	4 978
w tym:				
- odsetki od udzielonych pożyczek	427	475	5 475	4 978
b) w jednostkach stowarzyszonych	-	-	-	-
c) w pozostałych jednostkach	-	-	-	-
Długoterminowe aktywa finansowe, razem	335 770	337 678	288 030	292 818

3.2. ZMIANA STANU DŁUGOTERMINOWYCH AKTYWÓW FINANSOWYCH (WG GRUP RODZAJOWYCH)	III kwartał 2012	9 miesięcy 2012	III kwartał 2011	9 miesięcy 2011
a) stan na początek okresu	337 678	288 030	266 163	268 452
- udziały lub akcje	171 755	64 635	49 585	43 522
- udzielone pożyczki	5 281	55 747	47 086	52 991
- inne papiery wartościowe	160 167	162 173	165 582	167 978
- inne długoterminowe aktywa, w tym odsetki od udzielonych pożyczek)	475	5 475	3 910	3 961
b) zwiększenia (z tytułu)	3 283	115 661	27 625	39 428
- nabycie akcji w jednostkach zależnych	718	110 764	18 524	25 382
- udzielone pożyczki jednostkom zależnym	2 371	3 190	4 353	8 087
- udzielone pożyczki jednostkom pozostałym	-	332	-	-
- odsetki należne od pożyczek długoterminowych	92	652	601	1 672
- przeniesienie pożyczek od jednostek zależnych z krótkoterminowych do długoterminowych	213	213	-	-
- wycena bilansowa pożyczek długoterminowych	-111	510	4 013	4 153
- wycena bilansowa odsetek od pożyczek	-	-	134	134
c) zmniejszenia (z tytułu)	5 191	67 921	970	15 062
- spłata pożyczek jednostek zależnych	219	49 194	1 194	10 973
- spłata odsetek od pożyczek jednostek zależnych	22	5 934	29	791
- wycena jednostek uczestnictwa w CCF FIZ	2 981	4 988	2 451	2 451
- aktualizacja wartości udziałów w walutach obcych	1 844	4 769	435	795
- wycena bilansowa odsetek od pożyczek	15	278	-2 396	-
- wycena bilansowa pożyczek oraz różnice kursowe zrealizowane od spłaconych pożyczek oraz z wyceny bilansowej	150	2 796	-	-

- objęcie pożyczek odpisem aktualizacyjnym	-	-	54	54
- objęcie odsetek od pożyczek odpisem aktualizacyjnym	-	-	-781	14
- rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość pożyczek	-32	-36	-	-
- rozwiązanie odpisu aktualizującego wartość odsetek	-8	-2	-16	-16
d) stan na koniec okresu	335 770	335 770	292 818	292 818

3.3. KRÓTKOTERMINOWE AKTYWA FINANSOWE	30 września 2012 r.	30 czerwca 2012 r.	31 grudnia 2011 r.	30 września 2011 r.
a) w jednostkach zależnych	-	223	215	50
- udzielone pożyczki	-	223	215	50
b) w pozostałych jednostkach	1 345	697	149	103
- udzielone pożyczki	121	117	124	74
- udziały lub akcje	24	22	25	29
- inne krótkoterminowe aktywa finansowe, w tym:	1 200	558	-	-
- kontrakty forward	1 200	558	-	-
- jednostki uczestnictwa	-	-	-	-
c) środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	9 637	19 623	55 342	14 042
- środki pieniężne w kasie i na rachunkach	9 634	19 622	55 335	14 041
- inne aktywa pieniężne	3	1	7	1
Krótkoterminowe aktywa finansowe, razem	10 982	20 543	55 706	14 195

4. Zwięzły opis istotnych dokonań lub niepowodzeń emitenta w okresie, którego dotyczy raport, wraz z wykazem najważniejszych zdarzeń ich dotyczących

W okresie 9 miesięcy 2012 Comarch S.A. osiągnęła bardzo dobre wyniki finansowe. Przychody ze sprzedaży osiągnęły poziom wyższy o 29,6 mln zł w stosunku do ubiegłego roku (378,6 mln zł wobec 349,1 mln zł w Q1-Q3 2011). Przychody netto ze sprzedaży produktów stanowiły 85,1% całości sprzedaży Spółki i były wyższe o 18,8 mln zł, tj. 6,2% w porównaniu do okresu Q1-Q3 2011. Spółka wypracowała w okresie 9 miesięcy 2012 roku 33,4 mln zł zysku operacyjnego i 24,3 mln zł zysku netto. Rentowność operacyjna wyniosła 8,8% a rentowność netto 6,4%.

W trzecim kwartale 2012 r. Comarch S.A. osiągnęła 124,4 mln zł przychodów ze sprzedaży, co oznacza spadek o 10,3% w porównaniu do analogicznego okresu 2011 roku. Przychody netto ze sprzedaży produktów stanowiły 80,0% całości sprzedaży Spółki i były niższe o 13 mln zł niż w porównywalnym okresie roku 2011. Zysk operacyjny Spółki w Q3 2012 wyniósł 9,95 mln zł a zysk netto 6,5 mln zł. Rentowność operacyjna osiągnęła poziom 8,0% a rentowność netto 5,2%.

5. Opis czynników i zdarzeń, w szczególności o nietypowym charakterze, mających znaczący wpływ na osiągnięte wyniki finansowe

Nie wystąpiły, poza opisanymi w punkcie 2 niniejszego sprawozdania finansowego.

6. Objasnienia dotyczące sezonowości lub cykliczności działalności emitenta w prezentowanym okresie

Rozkład przychodów ze sprzedaży osiąganych przez Comarch S.A. na przestrzeni roku 2011 przedstawiał się następująco: 19% rocznej sprzedaży zostało zrealizowane w pierwszym kwartale, 19% w drugim kwartale, 26% w trzecim kwartale oraz 36% w czwartym kwartale. Taki rozkład przychodów jest typowy dla branży informatycznej.

Na przestrzeni roku 2012 Spółka spodziewa się rozkładu przychodów ze sprzedaży zbliżonego do ubiegłorocznego.

7. Informacje o odpisach aktualizujących wartość zapasów do wartości netto możliwej do uzyskania i odwrócenia odpisów z tego tytułu

Za okres III kw. 2012 roku Comarch S.A. utworzyła odpisy aktualizujących wartość towarów i materiałów na kwotę 217 tys. zł. Spółka rozwiązała odpisy na kwotę 2 478 tys. zł utworzone w latach wcześniejszych.

8. Informacje o odpisach aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych, rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i prawnych lub innych aktywów oraz odwróceniu takich odpisów

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości	Aktywów finansowych	Rzeczowych aktywów trwałych	WNiP	Inne aktywa	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2012	6 324	135	-	-	6 459
Zmiana:	4 769	-135	-	-	4 634
- utworzenie odpisów	4 769	24	-	-	4 793
- rozwiązanie odpisów	-	-159	-	-	-159
Stan na 30 września 2012	11 093	0	-	-	11 093

9. Informacje o utworzeniu, zwiększeniu, wykorzystaniu i rozwiązaniu rezerw

Krótkoterminowe	Rezerwy na koszty kontraktów	Rezerwy na kary umowne i inne roszczenia	Rezerwy na urlopy	Rezerwy na wynagrodzenia	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2012	7 859	5 945	8 568	40 905	63 277
Zmiana:	1 540	-3 499	1 155	-37 008	-27 812
- utworzenie rezerw	6 729	959	5 417	19 214	32 319
- wykorzystanie rezerw	-5 189	-4 458	-4 262	-46 221	-60 130
Stan na 30 września 2012	9 399	2 446	9 723	13 898	35 466

Wszystkie rezerwy zostały obliczone w oparciu o wiarygodny szacunek dokonany na dzień bilansowy.

10. Informacje o rezerwach i aktywach z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	
Stan na 1 stycznia 2012 r.	4 022
Utworzenie w okresie I-IX 2012	1 725
Rozwiązanie w okresie I-IX 2012	-577
Stan na 30 września 2012 r.	5 170

Rezerwa na odroczony podatek dochodowy	
Stan na 1 stycznia 2012 r.	32 971
Utworzenie w okresie I-IX 2012	228
Rozwiązanie w okresie I-IX 2012	-1 975
Stan na 30 września 2012 r.	31 224

11. Informacje o istotnych transakcjach nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych

W okresie trzech kwartałów 2012 roku Comarch S.A. dokonała zakupu sprzętu komputerowego w wysokości 20 280 tys. zł oraz zakupu licencji i praw autorskich w wysokości 5 016 tys. zł. W związku z rozwojem działalności oddziału w Łodzi Comarch S.A. nabyła grunt o wartości 1 700 tys. zł i budynek biurowy o wartości 1 891 tys. zł.

Na dzień 30 września 2012 r. przychody z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych wyniosły 403 tys. zł.

12. Informacje o istotnym zobowiązaniu z tytułu dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych

Na dzień 30 września 2012 r. zobowiązania inwestycyjne Comarch S.A. obejmowały głównie zobowiązania za zakup sprzętu komputerowego w kwocie 1 340 tys. zł oraz zobowiązania za zakup licencji w kwocie 2 009 tys. zł.

13. Informacje o istotnych rozliczeniach z tytułu spraw sądowych

Nie wystąpiły.

14. Wskazanie korekt błędów poprzednich okresów

Nie wystąpiły.

15. Informacje na temat zmian sytuacji gospodarczej i warunków prowadzenia działalności, które mają istotny wpływ na wartość godziwą aktywów finansowych i zobowiązań finansowych jednostki, niezależnie od tego, czy te aktywa i zobowiązania są ujęte w wartości godziwej czy w skorygowanej cenie nabycia (koszcie zamortyzowanym)

Nie wystąpiły.

16. Informacje o niespłaceniu kredytu lub pożyczki lub naruszeniu istotnych postanowień umowy kredytu lub pożyczki, w odniesieniu do których nie podjęto żadnych działań naprawczych do końca okresu sprawozdawczego

Nie wystąpiły.

17. Informacje o zawarciu przez emitenta lub jednostkę od niego zależną jednej lub wielu transakcji z podmiotami powiązanymi, jeżeli pojedynczo lub łącznie są one istotne i zostały zawarte na innych warunkach niż rynkowe

Nie wystąpiły.

18. W przypadku instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej – informacje o zmianie sposobu (metody) jej ustalenia

Nie wystąpiły.

19. Informacje dotyczące zmiany w klasyfikacji aktywów finansowych w wyniku zmiany celu lub wykorzystania tych aktywów

Nie wystąpiły.

20. Informacja dotycząca emisji, wykupu i spłaty nieudziałowych i kapitałowych papierów wartościowych

W okresie sprawozdawczym Spółka nie dokonywała emisji, wykupu ani spłaty nieudziałowych i kapitałowych papierów wartościowych.

21. Informacja dotycząca wypłaconej (lub zadeklarowanej) dywidendy, łącznie i w przeliczeniu na jedną akcję, z podziałem na akcje zwykłe i uprzywilejowane

W dniu 25 czerwca 2012 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło Uchwałę nr 9 w sprawie podziału zysku netto za rok obrotowy 1.01.2011 - 31.12.2011. Zysk netto w kwocie 55 191 262,72 złotych został podzielony w ten sposób, że:

a) kwota 12 077 455,50 zł została wypłacona w formie dywidendy. Dywidendę w kwocie 1 zł 50 gr za jedną akcję otrzymały osoby będące akcjonariuszami spółki w dniu 31 lipca 2012 roku (dzień dywidendy). Liczba akcji objętych dywidendą wynosiła 8 051 637 sztuk.

b) pozostała część zysku netto w kwocie 43 113 807,22 zł została przekazana na kapitał zapasowy.

Dywidenda została wypłacona w dniu 16 sierpnia 2012 roku.

22. Wskazanie zdarzeń, które wystąpiły po dniu, na który sporządzono kwartalne skrócone sprawozdanie finansowe, nieujętych w tym sprawozdaniu, a mogących w znaczący sposób wpłynąć na przyszłe wyniki finansowe emitenta

Nie wystąpiły.

23. Informacja dotycząca zmian zobowiązań warunkowych lub aktywów warunkowych, które nastąpiły od czasu zakończenia ostatniego roku obrotowego.

Na dzień 30 września 2012 r. wartość gwarancji i akredytyw wystawionych przez banki na zlecenie Comarch S.A. w związku z realizowanymi umowami oraz uczestnictwem w przetargach wynosiła 59 954 tys. zł, podczas gdy na dzień 31 grudnia 2011 roku ich wartość wynosiła 35 123 tys. zł.

24. Inne informacje mogące w istotny sposób wpłynąć na ocenę sytuacji majątkowej, finansowej i wyniku finansowego emitenta

W dniu 11 października 2012 Comarch S.A. otrzymała postanowienie Sądu Rejonowego dla Krakowa-Śródmieścia w Krakowie Wydział VII Rejestru Zastawów o wpisie z dnia 9 października 2012 r. w Rejestrze Zastawów zastawów rejestrowych na sprzęcie komputerowym będącym własnością Comarch S.A. Podstawą wpisu w/w zastawów rejestrowych są umowy zastawu rejestrowego z dnia 3 sierpnia 2012 r. pomiędzy bankiem BNP Paribas Bank Polska S.A. a Comarch S.A. Niniejsze umowy zawarte są w celu zabezpieczenia wierzytelności BNP Paribas Bank Polska S.A. z tytułu umowy o kredyt nieodnawialny nr WAR/2002/12/67/CB z dnia 16 lipca 2012 roku do najwyższej sumy zabezpieczenia w wysokości 4 080 000,00 EUR uwzględniającej należne odsetki oraz prowizje, opłaty i inne należności uboczne. Wartość rzeczy ruchomych będących przedmiotem zastawów ustalona na podstawie ceny zakupu netto wynosi łącznie 6 033 265,63 zł. Nie występują powiązania pomiędzy spółką Comarch S.A. i jej osobami zarządzającymi lub nadzorującymi a BNP Paribas Bank Polska S.A. O szczegółach Spółka informowała raportem bieżącym nr 16/2012 dnia 11 października 2012 r.